

Analýza legální formy daňové optimalizace

Veronika Solařová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika Solařová**
Osobní číslo: **M130204**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza legální formy optimalizace daňové povinnosti**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vypracujte literární rešerši a na jejím základě představte daňové ráje, podmínky pro přesun do daňových rájů a snahy o zamezení odchodů do daňových rájů.

II. Praktická část

- Proveďte přehledy a analýzu srovnání daňového zatížení a daňových podmínek v ČR a daňových rájích.
- Popište a analyzujte vybraný daňový ráj z pohledu daní, daňové optimalizace a účetnictví.
- Na základě provedených analýz a šetření navrhnete doporučení řešící vztahy mezi ČR a daňovými ráji.

Závěr

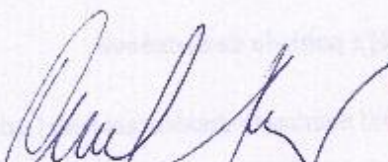
Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- BOEIJEN-OSTASZEWSKA, Ola van a Marnix SCHELLEKENS. 2012. European tax handbook 2012. Amsterdam: IBFD, 974 s. ISBN 978-90-8722-134-8.
FICBAUER, Jiří a David FICBAUER. Mezinárodní účetní standardy a daňové systémy. 5., aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012, 174 s. ISBN 978-80-7418-143-6.
HORBULÁK, Zsolt. Finančné dejiny Európy: história peňažníctva, bankovníctva a zdanenia. Prvé vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, 274 stran. ISBN 978-80-8168-191-2.
KLIMEŠOVÁ, Ludmila. Daňová optimalizace. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014, 248 s. ISBN 978-80-87974-06-3.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2016
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2016

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Miloš Král, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

4.5.2016

.....
Solari
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem práce bylo představení daňových rájů a snah o zamezení odchodů do daňových rájů včetně analýzy srovnání daňového zatížení v České republice a vybraných daňových rájů. Byla provedena šetření na jejichž základě jsou vyhodnoceny důvody odchodů do zahraničí a navržena opatření, která mohou být řešením problémů daňových rájů.

Klíčová slova: daňový ráj, optimalizace, daň, offshore, daňové podmínky, daň z příjmů

ABSTRACT

The aim was to show tax havens and efforts to avoid of retirement on tax havens, including analysis that compare the tax burden in the Czech Republic and selected tax havens. Investigations were carried out on the basis of which evaluated the reasons for going abroad and outlined measures that could be a solution to the problems of tax havens.

Keywords: Tax Haven, Optimalization, Tax., Offshore, Tax Conditions, Tax of Income

Poděkování patří vedoucí mé práce Mgr. Evě Kolářové, Ph.D. za vedení a čas, který mi věnovala, za poskytnutí studijních materiálů potřebných k vypracování práce, odborné rady a konzultace.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 DEFINICE FUNKCE A SYSTÉMU DAŇOVÉ SOUSTAVY A DAŇOVÝCH RÁJŮ	12
1.1 DAŇ, DAŇOVÁ SOUSTAVA	12
1.2 DAŇOVÁ OPTIMALIZACE	13
1.3 DAŇOVÝ RÁJ	14
1.3.1 Historie daňových rájů	15
1.3.2 Kritéria pro daňové ráje	16
2 DAŇOVÉ JURISDIKCE, MOŽNOSTI A ZPŮSOBY PODNIKÁNÍ SPOLEČNOSTÍ V DAŇOVÝCH RÁJÍCH	18
2.1 OFFSHORE JURISDIKCE A ONSHORE JURISDIKCE	18
2.1.1 Offshore jurisdikce	18
2.1.2 Onshore jurisdikce	18
2.2 OFFSHORE A ONSHORE PODNIKÁNÍ	18
2.2.1 Offshore podnikání.....	18
2.2.2 Onshore podnikání	19
2.3 ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI V DAŇOVÝCH RÁJÍCH.....	19
2.3.1 Založení offshore podniku pomocí poradenských firem a fáze fungování těchto společností.....	20
2.3.2 Založení podniku bez offshore společnosti	20
2.4 TYPY OFFSHORE PODNIKŮ	21
2.4.1 Offshore investiční společnost	21
2.4.2 Offshore obchodní společnost.....	21
2.4.3 Offshore konzultační společnost	21
2.4.4 Licencované offshore společnosti	22
2.4.5 Offshore pojišťovny	22
2.4.6 Offshore banky	22
2.5 DALŠÍ TYPY SPOLEČNOSTÍ REGISTROVANÝCH V DAŇOVÝCH OÁZÁCH	23
2.5.1 Trusty	23
2.5.2 Nadace	23
2.5.3 Svěřenské fondy	23
2.5.4 Fiduciářská společnost	24
2.6 PODNIKATELSKÉ ZÁMĚRY V DAŇOVÝCH RÁJÍCH	24
2.7 PŘEHLED SLEDOVANÝCH DŮVODŮ PROČ SPOLEČNOSTI MIZÍ V DAŇOVÝCH RÁJÍCH.....	25
2.7.1 Důvody odsunů do daňových rájů.....	25
2.7.2 Využití daňových oáz.....	26
2.8 INDEX FINANČNÍHO TAJEMSTVÍ	27
3 SOUČASNÉ SNAHY O ZAMEZENÍ KRÁCENÍ DAŇOVÝCH POVINNOSTÍ ÚNIKY DO DAŇOVÝCH RÁJŮ	29

3.1	SMLOUVY O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ	29
3.2	DOHODY O VÝMĚNĚ INFORMACÍ.....	30
3.2.1	FATCA.....	31
3.3	ÚMLUVA O VZÁJEMNÉ SPRÁVNÍ POMOCI V DAŇOVÝCH ZÁLEŽITOSTECH	32
II	PRAKTICKÁ ČÁST	33
4	SROVNÁNÍ DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ A DAŇOVÝCH PODMÍNEK V ČESKÉ REPUBLICE R A DAŇOVÝCH RÁJÍCH.....	34
4.1	POČET ČESKÝCH SPOLEČNOSTÍ V DAŇOVÝCH RÁJÍCH.....	39
5	ANALÝZA SROVNÁNÍ DAŇOVÝCH PODMÍNEK A PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ VE VYBRANÝCH DAŇOVÝCH JURISDIKCÍCH	42
5.1	ANALÝZA DAŇOVÉHO RÁJE – SEYCHELSKÁ REPUBLIKA.....	42
5.1.1	Výhody v dřívějších letech.....	42
	Přínos společnosti IBC	43
5.1.2	Změna po přijetí legislativy	43
5.1.3	Daňový systém	43
5.1.4	Analýza vybrané společnosti XY s. r. o.	44
5.2	ŠETŘENÍ – DAŇOVÝ RÁJ NIZOZEMÍ	45
5.2.1	System zdanění.....	45
	Daňové rezidenství	45
	Daň z příjmů právnických osob (daň ze zisku korporací).....	45
	Daň z přidané hodnoty	47
	Majetkové daně	47
	CFC režim	47
	Neoprávněné snižování daně.....	48
	Ostatní specifika	48
5.2.2	Analýza vybrané společnosti XY s. r. o.	48
5.3	ANALÝZA SROVNÁNÍ DAŇOVÝCH RÁJŮ – SEYCHELY A NIZOZEMÍ.....	49
6	ANALÝZA ČESKÉ REPUBLIKY V KONTEXTU DAŇOVÝCH RÁJŮ	51
6.1	MOŽNÉ PŘÍČINY ODCHODŮ ČESKÝCH SPOLEČNOSTÍ	51
6.2	OBRANA PŘED DAŇOVÝMI RÁJI	52
	ZÁVĚR	54
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	56
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	59
	SEZNAM OBRÁZKŮ	60
	SEZNAM TABULEK.....	61
	SEZNAM PŘÍLOH.....	62

ÚVOD

Problematika placení daní, minimalizace daňové povinnosti a s tím související daňová optimalizace je v dnešní době velmi probírána a diskutována. O tuto oblast se zajímají nejen drobní podnikatelé, ale také právnické osoby, a to velmi důkladně.

Výborná znalost zákona o daních z příjmů je základním vodítkem k úspěšné daňové optimalizaci a minimalizaci daňového základu. Přesto jsou společnosti či korporace využívající všechny způsoby minimalizace daňové povinnosti, které zákon o daních z příjmů umožňuje, které platí státu vysoké odvody na daních z příjmů a nejen na nich.

Na řadu potom nastupuje problematika daňových rájů, jejich využití, případně možná zneužití, pro snížení daňového základu a nejlépe i osvobození od placení daní a to vše v mezích zákona. Nutno podotknout, že daňové ráje patří mezi hojně využívaný způsob legální daňové optimalizace.

Z důvodu širě tématu se budu zabývat legální daňovou optimalizací daňové povinnosti z hlediska problému daňových rájů.

Pod pojmem daňový ráj si část populace představí něco, co by mělo být zakázáno, co je špatné, nelegální a nekorektní. Další část obyvatel si podnikání v daňových rájích může představit jako dlouho dovolenou na Seychelách, zbytek vidí pod tímto slovním spojením způsob, jak odvést státu co nejméně finančních prostředků, jak obohatit sebe a ochudit rezidentní stát.

Tento způsob daňové optimalizace, která je stále v rámci a mezích zákona, se však pro mnohé může jevit jako netaktní. Česká republika, a nejen ta, i ostatní rezidentní země, přichází o finance, které by byly vybrány z podnikání dané právnické osoby na daních. Tyto peníze mohly být investovány v České republice na rozvoj státu. Není tedy divu, že „postižené“ země, včetně České republiky, proti způsobům takovéto daňové optimalizace zbrojí a podnikání v daňových rájích se snaží co nejvíce znepříjemnit a znevýhodnit podepisováním mezinárodních smluv, úmluv a dohod se státy považovanými za daňové jurisdikce.

Za odchody do daňových rájů ale vždy nestojí pouze daňová optimalizace, i když ta má největší podíl na odchodech společností z České republiky. Odcházející společnosti přehodnocují také právní a podnikatelské prostředí, které daná jurisdikce nabízí, politickou stabilitu, náročnost a požadavky na vedení účetnictví a zveřejňování účetních výkazů, anonymitu.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Práce se zabývá představením způsobu legální optimalizace daňové povinnosti a to nikoli v rámci možností, které českým podnikajícím fyzickým a právnickým osobám nabízí zákon o dani z příjmů, ale využitím daňových jurisdikcí. Tohle téma je stále velmi aktuální a hojně diskutované, obzvláště nyní po kauze úniku informací z tzv. PanamaPapers.

Hlavním cílem bakalářské práce je šetření daňových podmínek ve vybraných daňových rájích a vytvoření návrhů, jak zamezit daňovým rájům a způsobům krácení daní.

Výzkum bude prováděn na vybraných daňových rájích ve srovnání s Českou republikou. Výzkum se zaměřuje především na porovnání podmínek fungování právnických osob z hlediska účetního a daňového.

Ke splnění hlavního cíle je třeba dosažení jednotlivých dílčích cílů. Mezi ty patří vypracování literární rešerže z dostupných zdrojů zabývajících se problematikou daňových rájů. Mezi další dílčí cíle patří porovnání daňových podmínek a daňového zatížení v ČR a vybraných daňových jurisdikcích, analýza a provedené šetření dvou vybraných daňových rájů a jejich daňového zatížení ve vztahu k firmě XY a jejich srovnání se zdaněním konkrétní firmy XY v České republice.

Teoretická část je zpracována formou literárních rešerží, které shrnují použité literární prameny týkající se problematiky daňového zatížení a daňových podmínek.

V praktické části jsou použity především metody teoretické, kdy dochází k analýze srovnání daňového zatížení a daňových podmínek ve vybraných státech a následně k analýze daňových podmínek ve dvou vybraných daňových jurisdikcích. Následně dochází v praktické části ke kvantitativnímu výzkumu v souvislosti s možnými příčinami odchodů společností do daňových rájů, který vede ke sběru a vyhodnocení dat v souvislosti se změnami zákonů v České republice a odchodů společností do daňových rájů.

V praktické části jsou analyzována opatření týkající se bojů proti daňovým rájům, včetně analýzy přínosů případně rizik, které tyto kroky proti daňovým rájům přináší.

V projektové části práce jsou navržena další opatření, která mají přispět ke zlepšení situace postavení Česká republika versus daňové ráje a k minimalizaci počtu společností migrujících do daňových jurisdikcí a tedy i snižování daňových povinností.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DEFINICE FUNKCE A SYSTÉMU DAŇOVÉ SOUSTAVY A DAŇOVÝCH RÁJŮ

1.1 Daň, daňová soustava

Daň je definována jako povinná a zákonem uložená platba směřující do veřejného rozpočtu. Tato platba je charakterizována jako neúčelová, neekvivalentní, nenávratná a opakující se. (Klimešová, 2014, s. 17)

Daň nelze uložit nižší právní formou než zákonem. Každá daň stanovená zákonem je povinná. V daňové soustavě České republiky se vyskytuje daň, konkrétně daň z nabytí nemovitých věcí, která je jednorázová a tedy nesplňuje jedno z kritérií daně a to pravidelnost, i přesto je za daň označována. (Klimešová, 2014, s. 17)

Velmi důležitá je pro každou zemi daňová soustava. Tou označujeme souhrn všech daní, které jsou v konkrétní zemi vybírány. Každá daňová soustava by měla zajišťovat co nejnižší možné náklady zdanění na straně subjektu i státu. Mluvíme tedy o efektivnosti zdanění. Měla by být pochopitelná, dostatečně pružná a stabilní. Znamená to, že daňová soustava musí být schopna reagovat na vývoj ekonomiky i HDP, musí být schopna se ekonomice podřídit. Mezi tyto daně jsou řazeny především daně přímé a to daně z příjmů a zisků. Na druhé straně by daňová soustava měla být částečně nezávislá na ekonomice. Zde budou zařazeny především daně nepřímé, jedná se například o daň spotřební či DPH. V neposlední řadě musí být daňová soustava spravedlivá. Spravedlnost daňové soustavy je však velmi individuální a relativní. (Klimešová 2014, s. 19-20)

Podle zákona č. 586/1992 se dělí daň z příjmů na daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Daň z příjmů fyzických osob se týká příjmů ze závislé činnosti podle §6, příjmů ze samostatné činnosti dle §7, příjmů z kapitálového majetku - §8, příjmů z nájmu podle §9 a ostatních příjmů, které upravuje §10 zákona o daních z příjmů. Platí, že daň z příjmů právnických osob má povinnost platit osoba, která má sídlo nebo místo vedení na území České republiky. §17 tohoto zákona vymezuje poplatníka daně z příjmů PO, kterým může být:

- a. právnická osoba,
- b. organizační složka státu,
- c. podílový fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,

- d. podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
- e. svěřenský fond podle občanského zákoníku,
- f. jednotka, která je podle právního řádu státu, podle kterého je založena nebo zřízena, poplatníkem. (Daňové zákony, 2016)

Poplatníci daně z příjmů PO jsou buď daňoví rezidenti, nebo daňoví nerezidenti. Zákon č. 586/1992 §17 odst. 2 – 4 udává, že daňovými rezidenty jsou právnické osoby, které mají na území ČR sídlo nebo místo svého vedení a zdaňují zde jak příjmy plynoucí ze zdrojů na území, tak celosvětové příjmy. V opačném případě, kdy PO nemají na území ČR sídlo a nestanoví to o nich ani mezinárodní smlouvy, jsou tyto osoby brány jako daňoví nerezidenti a v ČR zdaňují pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. Zdroje příjmů vymezuje zákon v §22 v odst. 1-4, zmínkou se jedná o příjmy z činností vykonávaných prostřednictvím stálé provozovny, příjmy ze služeb s výjimkou provádění stavebně montážních projektů, příjmy z obchodního, technického nebo jiného poradenství, příjmy z prodeje obchodního závodu umístěného na území České republiky atd.

Podle §18 zákona č. 586/1992 jsou předmětem daně z příjmů PO příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li stanoveno jinak.

Zákon č. 586/1992 udává jako základ daně rozdíl, o který příjmy, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně, převyšují výdaje či náklady v daném zdaňovacím období. Hospodářský výsledek nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji se dále upravuje o přičitatelné a odčitatelné položky od základu daně, které jsou vymezeny zákonem. Základ daně se upravuje o odpočty. Zdaňovacím obdobím je kalendářní nebo hospodářský rok. Daň z příjmů PO je v ČR ve výši 19 % a je možné ji dále upravovat o slevy na dani, které definuje zákon č. 586/1992.

1.2 Daňová optimalizace

Daňová optimalizace může být rozdělena na dvě skupiny, a to na legální daňovou optimalizaci a daňový únik. V první skupině hovoříme o využití způsobu snížení daně pomocí legálních metod jako je osvobození od daně, aplikací slev na dani, způsobem odpisováním majetku, podporou výzkumu, vývoje a dalších vybraných činností podle zákona o DPŘ 586/1992 §34-35. Jako poslední možnost legální daňové optimalizace je zneužití mezer v daňových zákonech. Zde můžeme zařadit daňové ráje a podnikání v nich v případě, že se

jedná o reálnou podnikatelskou činnost. I přes legalitu zmíněných možností daňové optimalizace může v konečném důsledku dojít ke sporu s daňovou správou, zda se opravdu jedná o legální plnění.

Do nelegální daňové optimalizace patří především daňové úniky, ty mohou být v závislosti na prokazatelnosti postižitelné vzhledem k tomu, že dochází k porušení daňových předpisů. Příklad nepostižitelného způsobu snížení daňové optimalizace je snížení daně pomocí rozdělení příjmu na spolupracující osoby. Tato varianta snížení je legální do doby, kdy daňový poplatník podá nepravdivé tvrzení o procentuálním podílu spolupracující osoby na poplatníkově ekonomické činnosti.

Hranice mezi legálním a ilegálním způsobem daňové optimalizace je velmi tenká a není vždy plně jednoznačná. Je proto velmi snadné sklouznout pod hranici zákona. (Klimešová, 2014, s. 48-49)

1.3 Daňový ráj

Pojem daňový ráj je z obecného hlediska stěží definovatelný, právně správná definice daňového ráje neexistuje. Obecně jsou ale za daňové ráje označovány území, kde zákony či uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění umožňují nízké či nulové zdanění příjmů. (Heureka - Daně&Účetnictví)

Oproti tomu Organizace pro hospodářskou a ekonomickou situaci (OECD) definuje daňový ráj jako jurisdikci splňující následující podmínky:

1. má nominální nebo nulové daně – aby byla jurisdikce považována za daňový ráj, musí splňovat další kritéria uvedená níže
2. vykazuje nedostatek transparentnosti (dostupnost informací o společnostech),
3. má zákony nebo administrativní postupy, které zamezují efektivní výměnu informací s vládami zemí, jejichž rezidenti v jurisdikci získávají daňové výhody. (Fučík&Partneři, 2011)

Server akonttrust.cz (2009) za daňové ráje označuje všechny vyspělé země, které poskytují výrazné daňové zvýhodnění alespoň některým subjektům.

Legislativa je zde velmi jednoduchá a přizpůsobivá, založení společnosti je tak velmi rychlé. Hlavním významem daňových rájů je legální daňová optimalizace. Ale často podnikatelům nejde jenom o to, jak ušetřit peníze, ale zajímají se také o byrokratickou zátěž v zemi,

kteřá mnohdy má neúnosné meze, a způsobuje tak nekonkurenceschopnost firem, nebo také neprodejně prodražené produkty (Mladypodnikatel.cz, 2014).

Ludmila Klimešová (2014) označuje za daňové ráje země s preferenčním daňovým režimem, které jsou využívány především pro daňové úspory a jako obrana proti neúměrnému zdanění příjmů.

1.3.1 Historie daňových rájů

Historie daňových rájů sahá až do dob antické minulosti, kdy antičtí obchodníci používali malé ostrůvky v okolí Athén jako překladiště, aby se vyhnuli platbě cla uvalenému na dovoz a vývoz do města. (epravo.cz,2002)

Ve středověku měly daňové úlevy v londýnském City a německá Hansa těžila z rozsáhlých daňových smluv. V 16. – 18. století byly daňovým rájem nizozemské Flandry, které minimalizovaly cla v přístavech. Angličtí obchodníci s vlnou raději dodávali své zboží tam, než do Anglie, která je zatěžovala přílišnými cly. V roce 1721 americké kolonie obchodovaly přednostně s Latinskou Amerikou, než s Anglií, taktéž z důvodu vysokých daní a cel. (epravo.cz, 2002) Anglie, a nejen ta, měla na počátku 18. století vysoké zdanění především z důvodu podpory národního hospodářství a armády, která musela být vybavena a připravena vstoupit do válek. V roce 1799 byla v Anglii dokonce zavedeně daň z příjmu a to jako podpora anglické armády v napoleonských válkách. (Horbulák, 2015, s. 229-230)

18. století bylo významným mezníkem novodobého zdanění. Adam Smith definoval 4 dodnes platné zásady zdanění, a to: spravedlnost, určitost, pohodlnost a úspornost. Podle Smithe byl daň povinen platit každý dle svých schopností a možností. (Horbulák, 2015, s. 203). I přesto, že 18. století dalo zdanění pevný řád, vznik a další vývoj daňových rájů už byl nevyhnutelný. Ne všude platila Smithova teorie a spousta destinací si uvědomila, že pokud nebude vyžadovat po svých občanech daně, budou se na daném území pohybovat obchodníci ve větších počtech než jinde, a tudíž státní pokladna bude mít příjem a města se budou rozvíjet. (epravo.cz,2002)

Počátky novodobých daňových rájů jsou zasazeny do 20. let 20. století v oblasti Karibiku. Možnosti a výhody nové daňové legislativy začaly nejdříve využívat bohaté rodiny. K větší expanzi daňových rájů došlo až v 60. letech 20. století. V současné době je odha-

dováno, že se ve zhruba 60 daňových rájích nachází kapitál ve výši kolem 5 triliónů USD. Jedná se však pouze o hrubý odhad. (Klein, Židek, 2006, s. 13)

Po pádu železné opony se offshore podnikání rozmohlo. V tu chvíli si začaly uvědomovat nebezpečí ztráty vlivu a přílivu finančních prostředků určité skupiny, především samotné státy, odkud podnikatelé své zisky odsouvali. Z tohoto důvodu vypukla kolem roku 1997 kampaň proti daňovým oázám, která trvá prakticky dodnes. Jejím hlavním úkolem je kriminalizovat podnikání v daňových oázách. (Klein, Židek, 2006, s. 14)

1.3.2 Kritéria pro daňové ráje

Radek Jurčík sestavil ve své publikaci *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy* (2015, s. 83-84) tabulku vlastních kritérií, která jsou rozhodná, zda daný stát či země splňují podmínku daňového ráje.

Prvním kritériem je počet daňových přiznání a hlášení za rok. Jurčík zde vyzdvihuje Velkou Británii, kde je podáváno jedno souhrnné daňové přiznání. Oproti tomu je zmiňována ČR, kde je pro každou daň jiné daňové přiznání a tato přiznání se podávají v různých obdobích, přiznání k DPH je podáváno každý měsíc.

Dalším kritériem je splatnost daně, v některých zemích se daň platí dopředu či ihned při podání daňového přiznání, v jiných státech se daň může platit s ročním odkladem. Dále je zvažován i počet daňových kontrol, zde Jurčík vyzdvihuje Českou republiku, konkrétně Prahu, kde je počet návštěv z finančních úřadu daleko nižší, než v jiných krajích ČR.

Velmi důležité kritérium, které může být i za rozhodující, při zvažování možnost odchodu do daňových rájů, je považována stabilita a složitost daňového systému. Právě toto kritérium rozhoduje u společností, které odchází do daňových jurisdikcí. Daňovým systémem v ČR je považován za složitý a velmi nepřehledný. Jurčík (2015, s. 98) uvádí, že Česká republika má ze 189 hodnocených zemí 122. nejsložitější daňový systém. Pro společnosti je důležitá také administrativní náročnost a systém vymahatelnosti práva.

Rozhodná je i výše jednotlivých daní. Česká republika nepatří mezi státy s nejvyšším zdaněním. Přesto společnosti právě kvůli výši daňových sazeb odchází. Z pohledu daně dědicke či darovací, je ale ČR považována za daňový ráj.

Spousta podnikatelů a společností mizí do daňových rájů, protože hledají anonymitu svého podnikání a ochranu soukromí. Toto kritérium jim hojně nabízí ostrovy v Karibském moři.

Velké množství společností mění sídlo jen z důvodu sledování firemní prestiže a budování jistého image. Některé státy jsou více prestižní, než ostatní a prestiž dělá na potenciálního zákazníka velkým dojem.

Jako další kritérium Jurčík uvádí využití výhod odlišného právního prostředí, každá společnost se musí řídit zákonem a právem té země, ve které se nachází a ve které provozuje podnikatelskou činnost. A v neposlední řadě je odchody do daňových rájů sledována snaha vyhnout se regulaci podnikatelských aktivit. Co je v jedné zemi zakázáno, je v druhé zemi možné provozovat bez omezení.

2 DAŇOVÉ JURISDIKCE, MOŽNOSTI A ZPŮSOBY PODNIKÁNÍ SPOLEČNOSTÍ V DAŇOVÝCH RÁJÍCH

2.1 Offshore jurisdikce a Onshore jurisdikce

2.1.1 Offshore jurisdikce

Offshore skupina zahrnuje státy s menší rozlohou a nižším počtem obyvatel a nezávislé oblasti. A to buď ostrovní státy, nebo oblasti nacházející se v blízkosti bohatých států.

Offshore jurisdikce nezdaňují příjmy ani majetek svých obyvatel a finance na chod státu získá především z turistického ruchu a kapitálu, který zde investují zahraniční investoři. Investice do těchto jurisdikcí významně napomáhají k růstu světové ekonomiky. Je velmi důležité, aby každá společnost zvážila své možné investice do některé z offshore jurisdikcí a aby znala zákony ve své rezidentské zemi. V offshore skupinách může s některými státy existovat zákonná úprava řešící problematiku podnikání v konkrétním daňovém ráji.

Offshore státy mají obvykle velmi rozvinuté bankovníctví, dopravní infrastrukturu a liberální právní a podnikatelské podmínky.

V těchto oblastech neplatí povinnost předkládání účetních výkazů, procentuální daně jsou nahrazeny paušálním poplatkem. Offshore společnosti zde mají minimální provozní náklady a hledanou anonymitu. (Klimešová, 2014, s. 184-185)

2.1.2 Onshore jurisdikce

Druhou skupinu jurisdikcí, onshore jurisdikce, tvoří státy s vysokým zdaněním. Onshore oblasti poskytují v zájmu rozvoje daňové úlevy, výjimky nebo daňové prázdny. Tyto výhody jsou ale poskytovány pouze na konkrétní podnikatelské aktivity. Dle této definice může být za onshore jurisdikci považována i Česká republika a to z důvodu možnosti uplatňování výdajů paušálem u fyzických osob. (Klimešová, 2014, s. 184)

2.2 Offshore a Onshore podnikání

2.2.1 Offshore podnikání

Je definováno jako výkon podnikatelské činnosti v jedné zemi, který se týká podnikatelů a/nebo majetku v zemi jiné, přičemž úřady v první zemi na tyto podnikatelské aktivity z různých důvodů neuvolují daňovou povinnost a ani je nikterak neomezují, popřípadě

poskytují nadstandardní daňový režim (výrazné osvobození od daňových povinností). (akonttrust.cz, 2009) Jedná se tedy o offshore podnikání formou osvobozené daně nebo zvýhodněné zahraniční společnosti. (Jurčík, 2015, s. 79)

Offshore podniky jsou serverem akonttrust.cz charakterizovány jako společnosti, založené dle místních zákonů, ale na území daného státu nesmí vyvíjet podnikatelské aktivity. V této zemi je povinnost platit roční poplatky, které jsou jediným výdajem společnosti k vládě daného státu. Výnosy z obchodních aktivit společnosti nejsou v této zemi zdaněny. Společnost nemá žádnou povinnost předkládat účetnictví a nepodává ani daňová přiznání.

Offshore podnikání je v zemích umožněno především se záměrem přilákat velké množství investorů.

Tyto jurisdikce obvykle nemají uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění, tudíž samostatné offshore podnikání je výhodné pouze pro specifické případy, především v mezinárodním obchodě, v oblasti elektronických a poradenských služeb. (Jurčík, 2015, s. 79)

2.2.2 Onshore podnikání

Oproti offshore společnostem je pojem onshore společnost používán mnohem méně.

Radek Jurčík (2015, s81) definuje onshore společnost jako společnost, která je založena dle místních zákonů a může obchodovat s jakýmkoli subjekty. Právnícké osobě vyplývá povinnost platit daň z příjmů právníckých osob v místě své rezidence. Je povinna vést účetnictví, podává daňové přiznání a podléhá auditu.

Při sofistikovaném daňovém plánování je využíváno především onshore společnosti. A to především z důvodu právně stabilního prostředí, uzavřených smluv o zamezení dvojího zdanění. Důvodem vzniku však obvykle není minimalizace daňové povinnosti, ale ochrana majetku a vedení anonymního řízení (Solařová, SVOČ 2015).

2.3 Založení společnosti v daňových rájích

V současné době má každá společnost vybrat si, jakým způsobem bude založena či převedena do daňového ráje. V prvním případě je zde možnost založení s pomocí poradenských firem, tzv. offshore společností, v případě opačném se jedná o založené bez poradenské společnosti.

2.3.1 Založení offshore podniku pomocí poradenských firem a fáze fungování těchto společností

1. Odborná konzultace

Konzultace jsou většinou poskytovány danými společnostmi bezplatně a nezávazně. V této fázi dochází k rozboru podnikatelského záměru, situace společnosti, zda je vhodné společnost přesouvat do daňové ráje. Po zvážení všech těchto informací je navržena vhodná země splňující podmínky daňového ráje. Následují odsouhlasení a schválení koncepce struktury společnosti. To je poslední krok, který předchází již samotnému založení společnosti.

2. Udržovací poplatek

Vždy rok dopředu je třeba uhradit poradenské společnosti udržovací poplatek. V rámci tohoto poplatku je placeno podání výroční zprávy a daňové přiznání u domovských úřadu, dále registrační správce, paušální daň, virtuální sídlo.

3. Správa za offshore společnost

Poradenská společnost má danou offshore společnost ve správě, zajišťuje konzultace z daňového plánování a po dohodě je oprávněna vyřizovat, sepisovat a podepisovat smlouvy, záruky a dohody. Rozsah správy společnosti si určuje každý klient individuálně. Poradenské firmy tedy mohou mít i pravomoc výkonu pravidelné fakturace a dalších úkonů, aby offshore naplňoval účel, který je mu určen společností tedy zákazníkem.

4. Jednání za společnost

5. Zprostředkování právního servisu

Poradenská společnost zajišťuje veškerý právní servis, otevření bankovních účtů.

6. Vedení účetnictví, audit

Pokud je vyžadováno, mohou tyto společnosti vést klientům účetnictví a zajistit audit.

2.3.2 Založení podniku bez offshore společnosti

1. Zjištění informací

V této fázi je důležité zjištění informací jako jsou daňové systémy a podmínky, politická situace země, měnová stabilita, důkladně zvážit destinaci, kde bude podnikání založeno, aby bylo úspěšné.

2. Jméno společnosti, základní jmění

V dalším kroku je nutné zadat jméno společnosti a výši základního kapitálu. Ta by se obvykle měla pohybovat v částce cca 5000 USD. Tento kapitál však nemusí být splacen.

3. Registrovaný agent

Registrovaný agent se stará o veškeré činnosti související s registrací firmy v dané destinaci. Po dokončení registrace jsou vlastníkově zaslány tzv. registrační dokumenty a ty zahrnují Certifikát o založení, Akciový certifikát, společenskou smlouvu a úvodní usnesení společnosti.

4. Administrativní sídla

Je vhodné zřídit administrativní sídlo v místě s nulovým daňovým zatížením. Lze také využít tzv. business centra. To nabízí takové služby, jako poštovní adresu společnosti, telefonní služby, bankovní účet ovládaný přes telefon z mateřské země.

5. Registrace k DPH, oznamovací povinnost k ČNB, apostil

V souvislosti s offshore podnikáním je následně třeba řešit případnou registraci k DPH, oznamovací povinnost České národní bance, certifikát o daňovém domicilu, apostilační doložka, jejímž hlavním cílem je prověření pravosti dokumentu.

2.4 Typy offshore podniků

2.4.1 Offshore investiční společnost

Podnikatelský záměr offshore investičních společností spočívá v poskytování konzultací, za které získává kapitál. Ten je pak směřován do investiční společnosti, která z těchto peněz poskytuje půjčky svému investorovi. Jedná se o půjčky k platbám a zárukám, k financování projektů atd.

2.4.2 Offshore obchodní společnost

Tato společnost je nejrozšířenějším typem offshore podniků. Své zisky daní minimální daní a slouží jako prostředník mezi podniky sídlící v jurisdikci s vysokým zdaněním. (Klimešová, 2014, s. 212)

2.4.3 Offshore konzultační společnost

Tato společnost zaměstnává odborníky na vyhledávání trhů, ti pomáhají svým klientům s uzavíráním obchodních smluv a radí ohledně volby postupů v konkrétních obchodních situacích. (Klimešová, 2014, s. 212)

2.4.4 Licencované offshore společnosti

Existují dva druhy licencí a to obecná neomezená a interní omezená. Banky i pojišťovny musí licenci vlastnit. Pokud mají neomezenou licenci, mohou poskytovat služby i veřejnosti, v opačném případě slouží tyto instituce jen pro potřeby společností uvedených na licenci. (Klimešová, 2014, s. 212-214)

2.4.5 Offshore pojišťovny

Zisky offshore pojišťoven jsou daněny nulovou nebo minimální daní. Využívají se především k pojištění rizik u exportních aktivit v rámci mezinárodního holdingu. Tyto pojišťovny se hojně vyskytují na Kajmanských a Cookových ostrovech, na Bahamách, v Nauru, Vanuatu, na Kypru atd. (Klimešová, 2014, s. 212-214)

2.4.6 Offshore banky

Offshore banky fungují buď na bázi např. dceřinné společnosti významných zahraničních bank, které shromažďují a ukládají finanční prostředky, nebo to jsou malé soukromé banky využívané na operace v rámci jedné obchodní skupiny. Offshore banky jsou nejčastěji zakládány na Kajmanských a Cookových ostrovech, na Bahamách, v Nauru, Vanuatu, na Kypru atd.

Offshore banky nepodléhají v daňových rájích přísným nařízením ze strany úřadů. Proto mohou nabídnout kvalitnější servis, než banky v jiném státě. (Klimešová, 2014, s. 2012-2014)

Výhodou pro offshore banky je legislativa, kde stále ještě převažuje utajení bankovních informací klientů. Tyto instituce obvykle nabízí možnost otevření bankovního účtu s minimální zůstatky, které se pohybují mezi 500-5000 USD. Offshore banky nabízí ovládání účtu vzdáleně přes internetové bankovníctví, ve většině daňových oáz chybí úprava zdanění srážkovou daní, čímž jsou výnosy z bankovního účtu vypláceny jako čisté, bez zdanění.

Jak již bylo zmíněno, některé banky jsou schopny nabídnout kvalitnější servis, jedná se především o služby private banking, kdy má klient svého osobního bankéře, který spravuje jeho účet. Dále banky nabízí možnost komunikace v mateřštině klienta, či provádět bankovní transakce v domovské měně klienta. Tím dojde k negaci kurzových rizik. (Klein, Židek, 20016, s. 25-26)

2.5 Další typy společností registrovaných v daňových oázách

2.5.1 Trusty

Trusty jsou zakládány především ze snahy vyhnout se dani z příjmu a kapitálových zisků, dědické dani a dlouhým pozůstalostním řízením, k ochraně informací o majetku před věřiteli.

Trust funguje na bázi převedení aktiv vlastníka na jinou osobu nebo orgán – správce trustu. Ten má za úkol spravovat majetek beneficianta – fyzická osoba, která je skutečným vlastníkem, podle trustové smlouvy uzavřené mezi vlastníkem a správcem a pro kterou je majetek spravován. Správce je vlastníkem majetku z hlediska právní stránky, nepřísluší mu ale mít z tohoto majetku prospěch.

V trustové smlouvě beneficiát určuje, jak má být s majetkem zacházeno za doby života skutečného vlastníka a po jeho smrti. Vzhledem k tomu, že majetek v trustu není majetkem zakladatele trustu, nepodléhá tento majetek po smrti beneficiáta dědické dani. (Klein, Židek, 2006, s. 32-36)

2.5.2 Nadace

Základní idea nadace je předat nakumulovaný majetek k předem určenému účelu. Kapitál, vložený do nadace, je od zakladatele odseparován a stává se majetkem nadace. Nadace jsou stejně jako trusty zakládány z důvodu ochrany majetku. (Klein, Židek, 2006, s. 32-36) Ve většině daňových jurisdikcích jsou nadace daňově neutrální, tzn., že není vyžadována platba daně z příjmů. (akont.cz, 2015)

2.5.3 Svěřenské fondy

Svěřenský fond není právnickou osobou, přesto má právní subjektivitu. Funguje na podobném principu jako trust, především tedy slouží pro vyčlenění majetku z vlastnictví zakladatele. Majetek je spravován beneficentem. V případě, že majetek zakladatele je převeden do svěřenského fondu, je po smrti zakladatele majetek osvobozen od daně. Předností, pro kterou jsou svěřenské fondy zakládány, je mimo osvobození od dědické daně, vysoká ochrana soukromí. A to vzhledem k tomu, že jména zakladatele ani správce majetku nejsou uvedeny v žádném veřejném seznamu. (akont.cz, 2015)

Možnost zakládání svěřenských fondů, nadací a trustů existuje i v České republice. Tento způsob ochrany majetku i soukromí využívají spíše movité společnosti a podnikatelé, kteří

svěřenské fondy zakládají raději v zahraničí z důvodu stabilnějších právních řádů. (akont.cz, 2015)

2.5.4 Fiduciářská společnost

Fiduciářskou společnost zmiňují Ing. Klein a Židek (2006) ve své publikaci Mezinárodní daňové plánování, jako novou formu využití offshore struktur v podnikání. Hlavní myšlenka fiduciářské společnosti spočívá ve snížení základu daně z příjmu. Mezi společností a klientem je uzavřena smlouva na poskytnutí služby. Ta je poskytnuta v reálném čase a klient za ni reálně zaplatí, tím si sníží základ daně. Jenže v důsledku zvláštního právního uspořádání nepodléhá výnos fiduciáře zdanění v jeho domovské zemi, ale je převeden ve prospěch klienta do offshore společnosti.

Fiduciářské společnosti musí ve většině jurisdikcí splňovat podmínku vlastnictví licence na tuto činnost a své klienty si pečlivě vybírají. Nesolidní klient může fiduciářské společnosti způsobit vážné problémy v domovské zemi.

Je velký rozdíl, který je nutno rozlišovat, mezi fiduciáři a fakturáři. Fakturáři prodávají klientům faktury za účelem zvýšení daňových nákladů a tedy snížením zisku. Fakturář klientovi vystaví fakturu za fiktivní službu, ten fakturu zaplatí a zvýší si tím své náklady. Fakturář si za svou službu nechá zaplatit určité procento z fakturované částky. Tato služba se obvykle provádí zpětně až na základně klientova zjištění, o kolik potřebuje snížit dosažený zisk. Tento způsob obchodování je nelegální, jedná se o daňový podvod. (Klein, Židek, 2006, s. 32-36)

2.6 Podnikatelské záměry v daňových rájích

Hojně provozovanou podnikatelskou činností v daňových rájích je mezinárodní obchod se zbožím. Na celém světě, a najdeme taková místa i v Evropě, jsou využívány zóny volného obchodu, svobodná celní pásma a celní sklady. Díky rozšíření logistických firem a jejich center je možné jednoduché řízení mezinárodního obchodování.

Zahraněční společnost, která je založena ve správně zvolené jurisdikci, může mít natolik výhodnou pozici, že se stane hlavním řídicím centrem pro obchody všeho druhu. Při obchodování v rámci EU jsou využívány jako řídicí centra společnosti registrované na Maltě, Madeiře nebo Kypru. Zisky jsou zde zdaněny sazbou 1-5%. Při obchodování s asijským kontinentem jsou využity hongkongské společnosti. Ty zdanění nepodléhají vůbec.

Další takovou činností, která se v rájích často vyskytuje, jsou developerské projekty, prodeje nemovitostí a financování investic. Společnosti si vybírají jurisdikce dle příznivosti daňového systému. Velkou roli zde hraje zdanění přijatých úroků a daňová uznatelnost úroků na straně dlužníka. Pro tyto společnosti je nejlepší využití holdingových společností a velmi oblíbená jurisdikce k těmto činnostem je Nizozemsko. Podmínky nizozemského zdaňování jsou rozebrány v praktické části této práce.

V neposlední řadě se v daňových rájích velmi často obchoduje s cennými papíry. K této podnikatelské činnosti se registrují společnosti především v USA, které příjmy z prodeje cenných papírů prodávaných daňovými nerezidenty, nezdaňují. Z tohoto důvodu jsou často využívány země jako Bahamy, Britské Panenské Ostrovy, Seychely. (Jurčík, 2015, s. 82)

2.7 Přehled sledovaných důvodů proč společnosti mizí v daňových rájích

2.7.1 Důvody odsunů do daňových rájů

- Anonymita podnikání

Tato výhoda je zaznamenávána především u offshore společností. Údaje o majitelích nejsou veřejně přístupné, vzhledem k tomu že je využíváno nominee ředitelů, kteří plní funkci pouze formálně, a vlastník firmy je anonymní. Často nemusí firma vést účetnictví, audit, podávat daňové přiznání, daň z příjmu je nulová a úřady zasahují minimálně.

Petr Kovanda, ekonom a žurnalista, použil označení pro daňový ráj jako „ráj anonymity“ a jako velkou výhodu, kterou čeští podnikatelé upřednostňují s větším zájmem, než samotné krácení daně, vyzdvihuje právě časté využití anonymity.

Mezi nejvhodnější daňové ráje, kde stále existuje anonymita podnikání, jsou Marshallovy ostrovy a státy Florida a Delaware v USA. (iDnes.cz, 2014)

- Daňové motivy

Velkou motivací pro založení offshore podniku jsou především daňové úspory. Tato skutečnost je způsobena jednak neúměrným zdaněním ve vyspělých zemích a také skutečností, že mnohé náklady vynaložené společností pro dosažení jejích příjmů vůbec nejsou za daňové náklady považovány (např. ztráty z prodeje pohledávek či cenných papírů v našich podmínkách). Jednotlivé společnosti jsou potom nuceny alespoň některé činnosti optimalizovat přes dceřiné společnosti založené ve vhodnějších daňových podmínkách. Některé

daňové ráje má stanovené zvláštní sazby daně z příjmů pro konkrétní druhy činnosti, například v Irsku je výhodné podnikání pro leasingové společnosti.

Velmi lákavé jsou také rozdílné přístupy k uznávání nákladů za daňové výdaje při výpočtu daňové povinnosti k dani z příjmů. Jedná se například o ztráty z prodeje pohledávek, majetku, z obchodování s cennými papíry atd. (Klimešová, 2014, s. 176-177)

- Právní motivy

Velmi důležitým motivem je možnost založit pro určitý účel společnost v zemi se zcela odlišným společenstevním a obchodním právem, což umožní např. uspořádat vztahy mezi podílíky ve společnosti způsobem, který odporuje našemu obchodnímu právu. Stejně tak může být podstatná také výrazně nižší úroveň administrativních povinností - není nutné předkládat účetní výkazy a daňová přiznání, zprávy pro rejstřík společností a podobně.

- Ochrana majetku

V masovém měřítku bývají zahraniční společnosti z daňových rájů využívány pro tzv. ochranu majetku před nároky budoucích nároků a věřitelů.

- Časová nenáročnost při zpracování daní

Příprava pro podání, samotné podání a placení daně je méně časově náročné (například proto, že mnohdy je daň stanovena paušálem).

- Dvojí občanství

(Ekonom.ihned.cz, 2014)

- Kvalita podnikatelského prostředí

Důležitá je zjednodušená administrace, kdy je ve většině daňových rájů proces založení společnosti otázkou několika minut.

(iDnes.cz, 2014)

2.7.2 Využití daňových oáz

Daňové ráje nejsou vždy využívány jen ke snížení daňové povinnosti, ale například k dlouhodobým investicím, kdy výnos z investice není zdaněn, k vlastnictví nemovitostí, kdy při jejich prodeji majitel neplatí daň z převodu nemovitosti. Dále může být uvažováno o tzv. daňové emigraci. Poplatník s vysokými příjmy má trvalé bydliště v daňovém ráji a neplatí tak vysokou daň z příjmů, kterou by platil ve své rodné zemi. S tímto případem je možno se často setkat u vrcholových sportovců či úspěšných herců atd.

2.8 Index finančního tajemství

Vzhledem k tomu, že odchody do daňových rájů jsou často realizovány z takových důvodů, jako je vyhledávání co největší anonymity, je každý rok vypracováván index finančního tajemství. Index je v ČR velmi opomíjené, médiu prochází prakticky bez povšimnutí a téměř vůbec není nikde publikován.

Index finančního tajemství IFS (Financial Secrecy Index) identifikuje země, které disponují vysokým bankovním tajemstvím, anonymitou podnikatelů, a které nespolupracují s dalšími státy v oblasti daní a financí. Index tajemství je složen ze dvou oblastí, Skóre tajemství a Skóre velikosti. Skóre tajemství ukazuje na rozsah finančního tajemství umožněného legislativou a praxí v konkrétních zemích (100 je nejvyšší finanční tajemství). (Hospodářské noviny, 2013)

Skóre velikosti označuje rozsah finančních aktivit, kterými stát ovlivňuje ostatní země. (Hospodářské noviny, 2013)

Čím vyšší je index těchto skóre, tím více daná země přispívá na globální finanční tajemství. (Janský, 2013)

Podle tabulky viz. níže je zřejmé, že vysoký index FSI mají nejen malé ostrovní státy, které jsou za daňové ráje považovány, ale na předních pozicích jsou i další velké státy, kdy část z nich za daňové ráje považujeme také, jedná se ale také o státy se silnou ekonomickou. Česká republika se ve srovnání index finančního tajemství umístila na 81. Místě z celkového počtu 104 srovnávaných zemí. Znamená to, že ČR není vhodným místem k podnikání pro společnosti, které vyžadují co největší anonymitu. Nižší index finančního tajemství než Česká republika má ze srovnávaných evropských zemí už jen Finsko a Slovinsko. (Financial Secrecy Index, 2015)

Země s vysokým finančním tajemstvím ochuzují ostatní státy. Častokrát umožňují společnostem jednat nelegálně nebo se vyhýbat zdanění. Tím dochází ke snižování příjmů z daní v rezidentních zemích, tedy je nižší příjem do státního rozpočtu a to se odráží na samotném fungování státu. (Janský, 2013)

Tabulka 1 Index finančního tajemství

(Financial Secrecy Index, 2015)

Pořadí	Jurisdikce	FSI	Index skóre	Index velikosti
1	Švýcarsko	1 466,1	73	5,625
2	Hong Kong	1 259,4	72	3,842
3	USA	1 254,8	60	19,603
4	Singapur	1 147,1	69	4,280
5	Kajmanské ostrovy	1 013,2	65	4,857
6	Lucembursko	817,0	55	11,630
7	Libanon	760,2	79	0,377
8	Německo	701,9	56	6,026
9	Bahrajn	471,4	74	0,164
10	Spojené Arabské Emiráty	440,8	77	0,085
11	Macao	420,2	70	0,188
12	Japonsko	418,4	58	1,062
13	Panama	415,7	72	0,132
14	Marshallovy Ostrovy	405,6	79	0,053
15	UK	380,2	41	17,394
16	Jersey	354,0	65	0,216
17	Guernsey	339,4	64	0,231
18	Malajsie	338,7	75	0,050
19	Turecko	320,9	64	0,182
20	Čína	312,2	54	0,743

3 SOUČASNÉ SNAHY O ZAMEZENÍ KRÁCENÍ DAŇOVÝCH POVINNOSTÍ ÚNIKY DO DAŇOVÝCH RÁJŮ

3.1 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

První smlouva o zamezení dvojího zdanění byla napsána v 1. století. Z důvodu jednotnosti přijala OECD vzorovou smlouvu, kterou se všechny státy řídí. (Ficbauer, 2012, s. 168)

Smlouvy o zamezení mezinárodního dvojího zdanění upravují či doplňují daňové systémy jednotlivých států, aby nedocházelo k dvojímu zdanění či naopak nezdanění příjmů. V případě neexistence smluv o zamezení dvojího zdanění by k dvojímu zdanění docházelo v případě kdy například:

- poplatníkovi by na základě daňového systému vznikalo dvojí rezidenství – právní dvojí zdanění - zdroj se nachází na jeho území, zatímco druhý stát zdaní příjem z titulu rezidentství poplatníka v tomto státě
- rezidentský stát by nepřihlížel na skutečnosti, že daň již byla zaplacená ve státě příjmů – ekonomické dvojí zdanění

Důvody vzniku mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění

1. zamezení dvojího zdanění
2. zamezení dvojího nezdanění
3. zamezení a snížení možnosti daňových úniků

Modely mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění

1. model OECD
  - model je uzavírán mezi vyspělými státy a zdanění příjmu je ponecháno rezidentskému státu
2. model OSN
  - model uzavírán s rozvojovými státy, zdanění příjmů je ponecháno ve státu, kde příjem vznikl
3. smlouvy s USA
  - odlišný princip zdaňování založený na státním občanství, nikoliv trvalém pobytu

(Nerudová, 2007)

3.2 Dohody o výměně informací

Společnosti mají v mnoha destinacích daňových rájů prakticky neprolomitelné bankovní tajemství. Znamená to, že tyto konkrétní země nemají povinnost a nejsou ochotny poskytovat údaje v rámci mezinárodní výměny informací. Zákonodárná moc v jednotlivých daňových rájích tedy umožňuje obcházení daňových zákonů, minimální či žádné zdanění příjmů a zisků, praní špinavých peněz. Na základě tohoto se mezinárodní organizace jako OSN, OECD snaží najít takové zákonné způsoby, kterými ztíží nebo zamezí přesuny příjmů do daňových rájů.

S daňovými ráji jsou uzavírány dohody o výměně informací, ty však mohou být z těchto zemí poskytovány pouze v omezeném rozsahu.

Mezinárodní výměna informací na bázi tří principů. Jedná se o výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu a automatickou výměnu informací. (Jurčík, 2015, s. 124)

Významným rokem je rok 2009, kdy OECD vydala seznam rozdělující země na tzv. bílé listině, tzn. země spolupracující, na tzv. šedé listině, jedná se o státy, které přislíbily spolupráci, a na tzv. černé listině, která je určena pro nespolupracující oblasti. Černá listina je v současné době prázdná. Většina daňových oáz se přesunula na bílou listinu, nicméně i přesto je spolupráce a komunikace s těmito oblastmi složitá a ne vždy vede k úspěšnému výsledku. (Klimešová, 2014, s. 185-186)

Česká republika podepsala v roce 2011 5 dohod TIEA (Tax Information Exchange Agreement) s daňovými ráji, které jsou účinné od roku 2013. Konkrétně se jedná o státy San Marino, Bermudy, ostrov Man, ostrov Jersey a Britské Panenské ostrovy. Na jejich podkladě má Česká republika možnost získat důležité informace bez ohledu na to, která instituce nimi disponuje. Daně, kterých se týkají dohody TIEA jsou daně z příjmů fyzických a právnických osob, daň z převodu nemovitosti a daň z přidané hodnoty. (ksb.cz, 2014)

V roce 2013 vstoupila v platnost dohoda s Kajmanskými ostrovy, v roce 2014 dohoda s Andorrským knížectvím a v roce 2015 byla ve sbírce zákonů vyhlášena dohoda s Bahamským společenstvím. (mfcr.cz, 2016)

V průběhu roku 2014 byla podepsána dohoda FATCA mezi Českou republikou a USA v rámci bojů s daňovými úniky. Tato dohoda je zahájením procesu automatické výměny informací o finančních účtech vybraných občanů z obou států, žijících v zahraničí. Dohoda

si slibuje otevření možnosti sledování příjmů daňových poplatníků a zefektivnění výběru daní. (mfcr.cz, 2014)

3.2.1 FATCA

Dohoda FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act, mezi ČR a USA vstoupila v platnost v prosinci 2014) upravuje automatickou výměnu informací mezi ČR a USA a je to jeden z nástrojů boje proti daňovým rájům, daňovým únikům a praní špinavých peněz. Účinnost této dohody nabyla 1.1.2016. To znamená, že česká strana je povinna oznamovat zákonem vymezené informace USA a naopak obdrží od americké strany informace o finančních účtech, které jsou v USA vedeny. Smluvní strany se dále dohodly, že od 1.1.2017 stanovím oznamujícím finančním institucím v zemi povinnost získat české DIČ nebo americké TIN od svých klientů. Do doby, než nabyde tato domluva účinnosti, jsou finanční instituce povinny pracovat s rodnými čísly klientů.

Podle dohody budou české straně oznamovány následující údaje:

- Jméno, DIČ a adresa majitele účtu, který je rezidentem ČR
- Číslo účtu nebo jeho funkční ekvivalent
- Název a DIČ oznamující americké finanční instituce
- Hrubá výše úroku vypláčeného na depozitní účet
- Hrubá výše dividend ze zdrojů v USA vypláčených nebo připsaných na účet
- Hrubá výše jiných příjmů ze zdrojů v USA vypláčených nebo připsaných na účet v rozsahu podléhajícím oznamování podle daňového zákoníku v USA

Rozsah informací, které jsou sdělovány americké straně, je širší. Jedná se o informace mimo jiné o majiteli účtu, o osobách, které účet ovládají, o zůstatku na účtech na konci kalendářního roku, o celkové hrubé částce, která byla na účet připsána.

Veškerá tato oznámení jsou českými finančními institucemi americké straně podávány přes aplikaci Daňového portálu finanční správy. Každá osoba, o které jsou informace předávány, musí být vyrozuměna s tím, že dojde k předání jejich údajů. (Daně a právo v praxi 2015, s. 43-45)

3.3 Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech

Tato mnohostranná úmluva vstoupila v platnost 1. února 2014 a z pohledu českého právního řádu představuje tzv. prezidentskou mezinárodní smlouvy. Účinnost smlouvy začala 1. ledna 2015.

Úmluva je považována za komplexní multilaterální nástroj, který byl vytvořen ve spolupráci OECD a Rady Evropy. Tento dokument umožňuje v oblasti všech daní, které jsou jmenovány v příloze Úmluvy, veškeré formy mezinárodní správní spolupráce. Tyto formy spolupráce, které vymezuje na svém webu Ministerstvo financí ČR (2015), jsou:

- výměna informací na žádost, automatická a spontánní,
- souběžná daňová šetření,
- přítomnost při daňových kontrolách v zahraničí,
- dožádání vymáhání a předběžných opatření,
- doručování dokumentů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 SROVNÁNÍ DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ A DAŇOVÝCH PODMÍNEK V ČESKÉ REPUBLICE A DAŇOVÝCH RÁJÍCH

Srovnání daňového systému a daňových sazeb v České republice se systémy a sazbami v daňových jurisdikcích je obtížné z důvodu nerovnosti daňových systémů. Každý stát má svůj daňový systém rozčleněný na různé daně a logika rozdělení daní se mnohdy s ostatními státy ani nepodobá.

Ve zpracovaném srovnání je za výchozí daňový systém považován daňový systém ČR. Jednotlivé daně z daňové struktury jsou posuzovány s daněmi ostatních států. Ne vždy daná zahraniční daň odpovídá české dani nebo zařazení daně v našem daňovém systému.

U daně z příjmů se v České republice uvažuje o zdanění příjmů z titulu rezidenta. U ostatních porovnávaných států je brána v potaz daň z příjmů ze zahraničí. To z důvodu srovnání, zda je pro společnosti výhodnější zůstat v domovské zemi, tedy České republice, nebo odejít do zahraničí. Z důvodu pohybu měnových kurzů jsou částky, které to vyžadují, brány v zahraniční měně a pro lepší srovnání, nejsou přepočítávány.

Pokud se vezme v úvahu srážková daň, jak je vidět v tabulce, u některých vybraných daňových rájů není uplatňována, musí být počítáno s tím, že srážková daň v dané jurisdikci může existovat, nicméně zahraniční příjmy této dani nepodléhají vůbec, nebo jí nepodléhají vybrané příjmy, jako jsou dividendy, licenční poplatky, úroky. V případě evropských daňových rájů je zřejmé, že srážková daň je podobná dani v ČR s tím rozdílem, že při splnění určitých podmínek nemusí být daň uplatněna.

U daně z příjmů, fyzických či právnických osob, ve srovnání s evropskými daňovými ráji si ČR nevede špatně, z vybraných srovnávaných evropských států má jedny z nejnižších daní. Ostatním daňovým rájům ale Česká republika nemůže v otázce daně z příjmů PO konkurovat. Jak je v tabulce vidět, daňové jurisdikce, které nedisponují procentuální sazbou daně z příjmů, vybírají roční paušální poplatek nezávisle na výši příjmů.

Tabulka 2 Srovnání ČR a daňových rájů z hlediska daně z příjmů (vlastní zpracování)

Stát	Srážková daň	Daň z příjmů (Korporátní daň)		Paušální poplatek	Daň dědic- ká	Daň daro- vací
		FO	PO			
Česká republi- ka	15%	15%	19%	x	neodvádí se, v DPŘ	0 %, 15%, 19%
Kypr	není uplat- něna	0-35% podle výše základu daně	12,5%	x		
Nizozemsko	15 %, ne- musí být uplatněna	max. 52%	20%, 25%	x	5-63%	5-63%
Seychely	nemusí být uplatněna	0-40%	0%	100 USD		
Panama	10%, 20%, 25%	0%	0%	400 USD		
Belize		0%	0%	100 USD		
Lucembursko	15%	max. 38%	22,47%	x		
Britské Panen- ské Ostrovy		0%	0%	350 USD/ 1 100 USD		
Lichtenštejnsko	není uplat- něna	3,24-17,10 %	12,50%	x	0,5-27%	1-5%
Monako	není uplat- něna	0%	33%	x	8-16%	8-16%
USA	není uplat- něna	0%	0%			

Dalším zvažovaným okruhem, proč mizí společnosti do daňových jurisdikcí, a nejen ty, v této souvislosti se jedná i o fyzické osoby, je problém daně dědicové a darovací. Od roku 2014, kdy v České republice došlo k úpravě a daň dědicová, respektive daň darovací, je součástí daně z příjmů, může být ČR považována za daňový ráj. Daň dědicová je osvobozena,

nicméně i přesto je třeba uhradit nemalé finanční náklady spojené s řešením dědictví jako je odměna notáři a další náklady dědického řízení.

Od darovací daně jsou osvobozeni příbuzní, kteří spadají do jedné ze skupin, které vymezuje zákon. V případě, že obdarovaný nesplňuje tuto podmínku, musí dar zdanit jako svůj příjem, a to 15% nebo 19% daní, v závislosti zda se jedná o fyzickou či právnickou osobu. Pokud tyto daně srovnáme s údaji, které máme k dispozici, je zřejmé, že přestože daňové sazby nejsou až na výjimky vysoké, vystupuje dědická daň v ČR jako velké lákadlo.

Možnost, jak se mimo jiné společnosti vyhýbají dědickým a darovacím daní, je zakládání specifických společností, trustů, nadací a svěřenských fondů nejen v daňových jurisdikcích. Charakteristika těchto společností je zmiňovaná v teoretické části práce.

I v takových zemích, jako jsou daňové ráje Seychelská republika, Kypr atd. viz. Tabulka 3, mají společnosti povinnost platit příspěvky na sociální zabezpečení zaměstnanců. Ze srovnání, v úvahu je bráno sociální a zdravotní pojištění placené zaměstnavatelem, je zřejmé, že ve většině daňových jurisdikcí, jsou tyto platby naprosto minimální. V tomto ohledu patří Česká republika k zemím, s vyššími částkami na platbu pojistného. Je třeba brát v úvahu také fakt, že spousta společností v daňových rájích má sice své sídlo, ale už ne zaměstnance, tudíž tyto platby ani neodvádí.

Z hlediska srovnání povinnosti vedení účetnictví jsou výsledky jednoznačné. Společnosti ve všech daňových rájích jsou povinny vést účetnictví, kromě České Republiky se jedná o vedení účetnictví podle pravidel IFRS či US GAAP. Zveřejnění účetní závěrky a povinnost auditu už tak zřejmé nejsou. Ve srovnání je zhruba 50 % zemí, které povinnost zveřejnění a auditu ukládají. Zajímavé je, co vyplývá z přehledu srovnání. Zveřejnění účetní závěrky a audit mají vesměs povinné evropské daňové ráje. Daňové jurisdikce ze zámoří tuto povinnost neukládají a to je velký důvod odchodu společností právě tam.

Tabulka 3 Srovnání ČR a daňových rájů z hlediska SP a vedení účetnictví (vlastní zpracování)

Stát	Platby sociálního pojistného	Povinnost vedení účetnictví	Zveřejnění ÚZ, audit
Česká republika	zaměstnavatel 34%	ano	ano
Kypr	zaměstnavatel 8,5 %	ano, IFRS	ano
Nizozemsko	výše dle poměru mzdy k průměrné mzdě	ano, IFRS	ano
Seychely	zaměstnavatel 10-40%	ano, IFRS	ne
Panama	zaměstnavatel 11,5%	ano, IFRS, US GAAP	ne
Belize		ano, IFRS	ne
Lucembursko		ano, IFRS	ano
Britské Panenské Ostrovy		ano, IFRS	ne
Lichtenštejnsko		ano, IFRS	ano
Monako	zaměstnavatel 28-40 %		
USA	zaměstnavatel 7,65 %	ano, IFRS	ne

Tabulka 4 Srovnání ČR a daňových rájů z hlediska výhod (vlastní zpracování)

Stát	Výhody	Nevýhody	Podepsané dohody			
			SZDZ	FATCA	GATCA	TIEA
Česká republi- ka	výdaje paušálem	složitost	ano	ano	ano	ano
Kypr	osvobození dividend od daně		ano	ano	ano	ne
Nizozemsko	osvobození od sráž- kové daně, dobrá vymahatelnost prá- va	vysoké ekologické daně	ano	ano	ano	ano
Seychely		Trade Tax 25 %	ano	ano	ne	ne
Panama			ano	ano	ne	ne
Belize			ano	ne	ano	ano
Lucembursko	"prestižní adresa"		ano	ano	ano	ne
Britské Panen- ské Ostrovy			ano	ano	ano	ano
Lichtenštejnsko	vyspělý bankovní systém		ano	ano	ano	ano
Monako		daň z nájemného				
USA			ano	ano	ano	ne

Na místě je další srovnání České republiky s daňovými ráji a to z hlediska výhod a nevýhod viz. Tabulka 4. Výhody a nevýhody zemí plynou z informací, které zde již byly zmíněny. V České republice je velkou výhodou možnost uplatnit si výdaje a cestovné paušální částkou. Takovéto výhody žádná další jurisdikce nenabízí. Pokud zmíníme výhody v daňových jurisdikcích, tak je to např. dobrá vymahatelnost práva, prestižní adresa, osvobození dividend od srážkové daně, atd.

Zvláštností je, že všechny srovnávané země mají podepsané dohody, ať už Smlouvy o zamezení dvojího zdanění, FATCA, GATCA nebo TIEA. Podpisy těchto smluv jurisdikce sledují jedno jediné a to, aby nebyla na černé či šedé listině. A i přesto, že dohody mají podepsané, stále patří mezi významné daňové ráje, kam nejen české společnosti odchází.

V tabulce v příloze práce, jsou srovnány i další daně vycházející z českého daňového systému. Porovnání těchto daní ale není úplné, z důvodu obtížnosti získání informací o daňových systémech v daňových rájích. Srovnání ani nepovažuji za natolik významné, aby bylo v této práci dále rozebíráno.

4.1 Počet českých společností v daňových rájích

Podle průzkumu Bisnode (2016), počet českých společností v daňových rájích stále stoupá. V roce 2015 dosáhl počet těchto společností výše 13 419 a oproti roku 2014 došlo k 1,3% nárůstu. Přesto podíl meziročně kontrolovaných společností klesá. Meziroční změna v letech 2014-2013 byla téměř 3,2 %. Pokles v meziročních srovnáních ale není zapříčiněn prevencí a boji před úniky do daňových rájů, ale vzniká v důsledku zvyšujícího se počtu nově zakládaných společností v České republice.

První místo v počtu českých společností si drží Nizozemí, přestože meziročně 4 firmy ubyly. Velký boom zažívají Seychely, kde meziročně přibylo 59 českých společností, Kypr (54), Malta (46) a Marshallovy ostrovy (35), kde je procentuální nárůst o téměř 64 %.

Naopak velký propad zažívají Kajmanské ostrovy (-10), Monako, kde ubylo 11 společností, a také Lucembursko. Z Lucemburska odešlo 52 společností.

Tabulka 5 Vývoj počtu českých společností v daňových rájích (Bisnode, 2016)

Země	2015	2014	Změna	Změna (%)	2013	2012
			2014-2015	2014-2015		
Bahamy	41	42	-1	-2,38	39	39
Belize	194	161	33	20,5	145	118
Britské Pan. ostrovy	433	452	-19	-4,2	453	455
Gibraltar	72	75	-3	-4	74	74
Guernsey (Velká Británie)	31	28	3	10,71	29	30

Země	2015	2014	Změna	Změna (%)	2013	2012
			2014-2015	2014-2015		
Hongkong	97	102	-5	-4,9	91	80
Jersey (Velká Británie)	43	43	0	0	56	57
Kajmanské ostrovy	20	30	-10	-33,33	33	37
Kypr	2 151	2 097	54	2,58	2 018	1 904
Lichtenštejnsko	225	226	-1	-0,44	237	261
Lucembursko	1 068	1120	-52	-4,64	1 144	1 173
Malta	223	177	46	25,99	149	122
Monako	61	72	-11	-15,28	60	51
Marshallovy ostrovy	90	55	35	63,64	31	14
Nizozemí	4 194	4 208	-14	-0,33	4 368	4 443
Panama	247	243	4	1,65	216	199
Seychelská republika	886	827	59	7,13	717	512
Spojené arabské emiráty	292	270	22	8,15	255	225
USA	2 990	2 959	31	1,05	2 939	2 903
Celkem	13 419	13 247	172	1,3	13 109	12 676

Je veřejným tajemstvím, že mezi české podnikatele v daňových rájích patří Petr Kellner a jeho skupina PPF sídlící v Nizozemsku, Zdeněk Bakala, Karel Komárek nebo například Tykač. (akont.cz, 2012)

V průběhu šetření a srovnávání vybraných daňových rájů je provedena analýza zdanění firmy XY a to z hlediska zdanění v ČR, na Seychelách a v Nizozemí.

Společnost XY s ručením omezením se zabývá marketingem, poskytováním softwaru, zpracováním dat a poskytováním sítí. V roce 2012 přesídlila do Nizozemí a stala se součástí nejmenované holdingové společnosti specializované právě na tyto případy „migrujících společností“.

Účetním obdobím společnosti je hospodářský rok vždy od 1.4. do 31.3. Netto hodnota aktiv celkem činí 531 172 tis. Kč, z toho dlouhodobý majetek je ve výši 26 334 tis. Kč a hodnota krátkodobých pohledávek je 324 467 tis. Kč. Základní kapitál společnosti je 20 000 tis. Kč, cizí zdroje z hodnoty pasiv dosahují výše 284 250 tis. Kč. Náklady na sociální zabezpečení činí v České republice 5 827,5 tis.Kč. Společnost vykazuje v České republice hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 35 814 tis. Kč. Z důvodu potřeby srovnání je za daňový základ považován výsledek hospodaření před zdaněním. Z toho je odváděná splatná daň v České republice v částce 6 804,66 tis. Kč.

5 ANALÝZA SROVNÁNÍ DAŇOVÝCH PODMÍNEK A PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ VE VYBRANÝCH DAŇOVÝCH JURISDIKCÍCH

5.1 Analýza daňového ráje – Seychelská republika

V nedávné době patřila Seychelská republika k velmi populárním a oblíbeným daňovým rájům prvního desetiletí 21. století, kam hojně mizeli čeští podnikatelé. Ti zde odcházeli především z důvodu nenáročné administrativy. Tu se server iDnes.cz (2014) nebál nazvat jako jednu z nejjednodušších administrativ na světě. Seychelská republika patří mezi typické daňové ráje. Vzhledem k tomu že v roce 2015 byla meziroční změna nárůstu společností s českým vlastníkem vyšší než u daňového ráje pro Čechy tolik oblíbeného a to Kypru, rozhodla jsem se zanalyzovat podmínky podnikatelského prostředí na Seychelách.

V průběhu let byl na Seychely vyvíjen tlak ze strany OECD pro přijetí nové legislativy. Tomu v prosinci roku 2013 Seychelská republika podlehla a akceptovala právní úpravu, která ruší většinu výhod v offshore společnostech. Touto změnou nastal pro spoustu společností konec oblíbeného daňového ráje. (iDnes.cz, 2014)

V roce 2014 se Seychely zavázaly k výměně daňových informací GATCA a akceptovali FATCA. Zároveň bylo podepsáno 11 dohod o výměně daňových informací a byly uzavřeny další smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Těchto smluv mají Seychely nyní uzavřených 30, Česká republika ale mezi nimi nefiguruje. (akont.cz. 2015)

5.1.1 Výhody v dřívějších letech

Seychelská republika se zařadila mezi daňové ráje po přijetí zákona o mezinárodních obchodních společnostech z roku 1994 novelizovaným v roce 2008.

Obchodní společnosti se přesouvali do Seychelské republiky především z důvodu ochrany soukromí, minimálních poplatků za tamní založení společnosti a jak již bylo zmíněno, velkým lákadlem byla i minimální administrativní náročnost.

V obchodním rejstříku byly o každé společnosti uvedeny pouze základní údaje a to: název společnosti, datum založení, IČ a stanovy.

Přínos společnosti IBC

V případě, že řízení společnosti probíhalo jinde, než přímo ve státě Seychelská republika, byla společnost brána jako nedaňový rezident. Pokud na území Seychel nevlastnila žádný majetek, neobchodovala s rezidenty a neposkytovala sídlo jiným společnostem, dosáhla 0% zdanění.

IBC neměla povinnost podávat daňová přiznání, překládat účetní výkazy ani nepodléhala auditu.

IBC neměla přidělené DIČ a tedy nebyla plátcem DPH. Akcionář dané společnosti nepodléhal zdanění. Jediným výdajem ve vztahu k Seychelské republice byl roční paušální poplatek, který činil 100 USD.

Existovala pouze úzká škála podepsaných dohod o zamezení dvojího zdanění a registr firem nebyl veřejně přístupný, čímž bylo dosahováno naprosté anonymity a ochrany soukromí.

Aby měla společnost IBC všechny tyto výhody v seychelském daňovém ráji, musela mít sídlo na Seychelách, avšak valné hromady mohly být konány kdekoliv na světě. (Zenron.cz, 2013)

5.1.2 Změna po přijetí legislativy

V současné době jsou společnosti hospodařící na Seychelách povinny na výzvu seychelské daňové správy předložit účetní výkazy a daňové záznamy. Daňové správě musí být také oznámeno, kde státní úředníci tyto dokumenty naleznou.

V červnu 2014 vypršela šestiměsíční lhůta pro přepis veškerých akcii psaných na majitele. Ty musí být od konce lhůty psané zásadně na jméno.

Spousta společností, sídlících na Seychelách, využila možnosti domicilu. Jak zmiňuje server iDnes.cz (2014), dle průzkumu společnosti TERRINVEST využilo této možnosti asi 80 % společností registrovaných v Seychelské republice. Ty většinou odcházely na Marshallovy ostrovy, kde stále platí možnost vydávání akcií na majitele a není zde povinnost předkládání účetních záznamů.

5.1.3 Daňový systém

V Seychelské republice je stanovena tzv. obchodní daň (Trade Tax), ta se vztahuje na tři oblasti, a to dovoz, kdy je zdaňován veškerý dovoz, průměrná sazba daně je 25 %. Dále

jsou zdaňovány služby, zdanění je měsíční a je závislé na obratu poskytovatele, a v poslední řadě podléhá zdanění domácí výroba alkoholu, tabáku a nápojů.

Živnostenská daň se počítá na základě čistého zisku či zdanitelného příjmu. Její výše se pohybuje v rozmezí 0-40 %. Srážková daň je placena z výnosů z cenných papírů, licenčních poplatků, úroků a autorských honorářů.

Tyto daně se řídí seychelským zákonem Business Tax Act. (Businessinfo.cz, 2015)

Zahraniční IBC společnosti jsou osvobozeny od zdanění zahraničních příjmů, darů, majetku a kapitálových zisků. IBC společnosti neplatí ani srážkovou daň při výplatě dividend, úroků a licenčních poplatků. Stejně tak jsou osvobozeny i offshore společnosti a banky, ovšem za podmínky, že musí platit sociální pojištění za své zaměstnance. Tyto společnosti, které nedaní příjmy, jsou povinny zaplatit roční paušální poplatek ve výši 100 USD. (akont.cz, 2015)

Aby se však i po přijatých změnách týkalo zahraničních společností 0% zdanění příjmů, musí splňovat určené podmínky. Platí, že společnosti nesmí podnikat v činnostech, při kterých by přišli do kontaktu s daňovými rezidenty té země. Jedná se především o obory jako je pojišťovnictví, bankovníctví, správa fondů atd. Na území státu nesmí vlastnit nemovitý majetek. Má zakázáno poskytovat své sídlo jiným společnostem.

5.1.4 Analýza vybrané společnosti XY s. r. o.

Předpokládá se, že společnost XY s. r. o. splňuje podmínky výše uvedené, na Seychelách má pouze sídlo a v podnikání nepřichází do kontaktu s tamními daňovými rezidenty. Na území Seychelské republiky nemá žádný majetek. V tomto případě zisk společnosti na území Seychel nepodléhá zdanění a společnost pouze jednorázově každý rok zaplatí paušální poplatek 100 USD a sociální pojištění za své zaměstnance. Vzhledem k tomu, že výše sociálního pojistného za zaměstnance placené zaměstnavatelem se na Seychelách pohybuje od 10 % do 40 %, uvažuji pro lepší srovnatelnost pojistné ve stejné výši jako v České republice a to je 25 %. Pro výpočet sociálního pojistného budu jako výši hrubých mezd uvažovat částku mzdových nákladů, kterou společnost zveřejnila ve výkazu zisku a ztrát v české účetní závěrce za období 1.4.2014 - 31.3.2015. Výše těchto nákladů je 23 310 tis.Kč, z toho odváděné pojistné při sazbě 25 % bude činit 5 827,5 tis.Kč.

5.2 Šetření – daňový ráj Nizozemí

Vztahy mezi Českou republikou a Nizozemím jsou upraveny Smlouvou o zamezení dvojího zdanění z roku 1974 dále upravenou. K poslední úpravě smlouvy došlo v roce 2012 s účinností od 1.1.2013.

I přesto, že v Nizozemí jsou daňové sazby v porovnání s Českou republikou téměř shodné, udržuje si Nizozemí pověst daňového ráje, kam odchází spousta společností. Nizozemí není typickým daňovým rájem, přesto je za daňový ráj považováno. Z těchto důvodů jsem se rozhodla provést šetření tohoto daňového ráje.

5.2.1 Systém zdanění

Daňové rezidenství

Nizozemský daňový systém je stavěn stejně jako většina evropských daňových systémů na přímých důchodových daních, majetkových daních, DPH a sociálním pojištění. (Široký, 2013, s. 291)

V Nizozemí, stejně jako v jiných státech, je z hlediska daňové řádu rozlišováno zdanění rezidentů a nerezidentů. Rezidenti zdaňují své celosvětové příjmy, nerezidenti daní příjmy vzniklé v Nizozemí. Daň z příjmu PO vyměřuje na základě podaného daňového přiznání daňový orgán. V případě, že přiznání není podáno, stanoví se výše příslušné daně odhadem. (danoveraje.eu, 2014)

Za rezidenty jsou v Nizozemí považovány společnosti, které jsou založeny dle nizozemského práva. Ve chvíli, kdy jsou společnosti posuzovány, zda jsou rezidenty, se mimo jiné přihlíží i k takovým posuzovacím faktorům jako je místo skutečného vedení, sídlo řídicích orgánů a místo, kde jsou konány valné hromady.

Specifikem je rezidenství fyzických osob, to není nijak definováno a je řešeno případ od případu. (Fučík&Partneři, 2014)

Daň z příjmů právnických osob (daň ze zisku korporací)

Dani ze zisku korporací podléhají veřejná společnost a soukromá společnost, otevřená komanditní společnost, družstva, pojišťovny, státní společnost atd. (Široký, 2013, s. 291)

Zdanitelným obdobím je kalendářní rok. Poplatníci korporátní daně však mohou mít výjimku. (European Tax Handbook 2014, 2014, s. 678)

Obliba Nizozemí českými podnikateli jako daňového ráje způsobila velmi výhodná smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Nizozemím a Českou republikou, ta umožňuje snížení daňového zatížení v domácích zemích dceřiných společností. Podobně výhodných smluv o zamezení dvojího zdanění uzavřelo Nizozemí hned s celou řadou států. Zdanění dividend v Nizozemí je upraveno ve smlouvě o zamezení dvojího zdanění s Českou republikou v článku 10 takto: „*Stát, ve kterém má sídlo společnost vyplácející dividendy, nezdaní dividendy vypláčené touto společností společností, jejíž jmění je zcela nebo zčásti rozděleno na akcie, a která má sídlo ve druhém státě a vlastní přímo nejméně 25% jmění společnosti vyplácející dividendy.*“ Dividendy dceřiných společností tedy podléhají zdanění pouze v Nizozemí. Tomu se však při splnění určitých podmínek lze legálně vyhnout. Mezi tyto podmínky se řadí podmínka vlastnictví společnosti minimálně 5% akcií každé dceřiné společnosti a to od počátku fiskálního období. V případě kapitálové účasti v nerezidentní společnosti v Nizozemí, musí společnost ve své zakladatelské zemi podléhat podobnému charakteru daně, jako je nizozemská daň z příjmů. Akcie, které má v držení holdingová společnost, nesmí mít vlastnost portfoliové investice a nesmí být pasivní. Holdingová společnost je nesmí držet pouze za účelem prodeje a holdingová ani dceřiná společnost nesmí z hlediska nizozemského zákona o daních z příjmů spadat do investičních společností.

Při splnění uvedených podmínek budou dividendové příjmy osvobozeny od srážkové daně.

Na stejném principu jsou zdaňovány i kapitálové zisky, které smlouva o zamezení dvojího zdanění upravuje tak, že prodej všech movitých věcí mimo letadel a lodí podléhají zdanění tam, kde má prodejce sídlo. Pokud společnost splní podmínky uvedené výše, daň z kapitálových zisků je rovna nule.

Srážková daň činí 15 %. Vztahuje se na dividendy a úroky. Tuzemské a zahraniční kapitálové výnosy a dividendy jsou od daně osvobozeny, pokud splňují zákonem dané podmínky. Pokud organizační složka nizozemského daňového nerezidenta získá dividendy, jejich hrubý výnos bez odpočtu výdajů je plně zdanitelným. Nicméně od 1.1.2011 nedochází ke zdanění dividend, kurzových zisků a kapitálových výnosů v případě splnění podmínek, které vyžadují držení alespoň 5% podílů ve společnosti nebo hlasovacích práv. (Zajíčková, Boháč, Večeř, 2012, s. 164)

V případě zdaňování úroků se musí vypočítat zdanitelný zisk jako rozdíl mezi úrokem přijatým a vyplaceným a od toho je třeba odečíst správní náklady společnosti. U licenčních poplatků funguje zdanění podobně jako u zdaňování úroků.

Předmětem korporátní daně je v případě daňového rezidenta celosvětový příjem. Pokud se jedná o daňového nerezidenta, jsou předmětem daně pouze příjmy vzniklé na území Nizozemska. Mezi takto zdanitelný příjem se řadí i příjem, který plyne ze zásob cenných papírů v majetku společnosti. (Zajíčková, Boháč, Večeř, 2012, s. 164) Výše základní sazby nizozemské daně je 25 %, snížená sazba je 20 %. Při zisku společnosti menším než 200 000 Eur, je zdanění 20%, při příjmech vyšších než 200 000 Eur je to 25 %. Pokud je společnost financována ve skupině – Group Interest Tax, daň se snižuje na 5 %. (European Tax Handbook 2014, 2014 s. 676)

Daň z přidané hodnoty

Lákadlem může být pro české společnosti i sazba DPH. Stejně jako u nás je DPH placeno za dodání zboží a služeb, jejich pořízení a dovoz. Sazba je ve výši 21 %, je tedy ve srovnání s naším státem ve stejné výši. Nicméně jedná se o základní sazbu DPH. Snížená sazba je 6 % a ta je uplatňována nejen na léky, knihy a ubytování, ale i na základní potraviny a služby využitě v zemědělství a s údržbou vlastního obydlí, na přepravu osob.

Pokud zahraniční společnost dodává zboží nebo v Nizozemsku poskytuje služby, je považován za plátce DPH. V Nizozemsku není stanoven limit obratu, od kterého by se podnikatel stal plátcem DPH. (Široký, 2013, s. 295)

Majetkové daně

Daň z nemovitostí, tedy její sazby a hodnota se odvíjí podle konkrétních území státu. Záleží také, zda se jedná o nemovitost pro soukromé účel či pro podnikání. Daň z převodu nemovitosti je zatížena 6% sazbou z ceny, která je vyšší. Zvažuje se zde tržní hodnota nemovitosti nebo prodejní cena. Dědická a darovací daň se počítá z hodny daru či dědictví, jsou stanoveny dědické skupiny a výše sazby se pohybuje mezi 5-63 %. (Daňové zatížení v Holandsku 2013-2014, 2014)

CFC režim

CFC režim jsou předpisy, které se týkají kontrol zahraničních společností. Daňoví poplatníci mají povinnost přecenit každý rok hodnoty podílů v dceřiných společnostech, které sídlí v daňových rájích. Daň se nevybírání ze zisku dceřiné společnosti, ale ze zvýšení hodnoty podílu.

Neoprávněné snižování daně

Nizozemí má v zákoně o daních z příjmů zakotvené pravidlo tzv. obvyklé ceny. Obvyklá cena je cena, která by byla dosažena při prodeji stejného, případně obdobného zboží nebo služby. Každá další transferová cena musí mít svou dokumentaci.

Úroky z půjček a náklady přesahující zákonný limit nejsou odpočitatelné od daně. Toto pravidlo se ale netýká společností, které mají půjčky a úvěry za účelem zvyšování obchodních aktivit. (Fučík&Partneři, 2014)

Ostatní specifika

Od roku 2003 existuje v Nizozemí možnost skupinového zdanění, kdy fiskální společnost, tedy mateřská a její dceřiná společnost, mohou být na základě žádosti považovány za jeden celek. Musí být ale splněna podmínka propojení společností z více jak 95%. Formálně dceřiné společnosti zůstávají daňovým subjektem, vedou účetnictví, sestavují výkazy a podléhají konsolidaci, ale daň je stanovena na mateřskou společnost.

V Nizozemí je možnost uplatňovat tzv. 30% Tax ruling. Společnosti si mohou uplatňovat na své zahraniční zaměstnance se zvláštními znalosti a dovednostmi daňovou úlevu ve výši 30 %. Tito specifictí pracovníci ale musí být posouzeni finančním úřadem na základě žádosti ze strany společnosti. (Fučík&Partneři, 2014)

5.2.2 Analýza vybrané společnosti XY s. r. o.

Vzhledem k tomu, že místo skutečného vedení je v České republice, mohla by společnost XY s. r. o. být považována za daňového nerezidenta. Sledovaná společnost nedisponuje akciemi a tudíž ani neřeší vyplácení dividend. Kdyby tomu tak bylo, bude postačovat, aby holdingová společnost neměla dané akcie v portfoliové investici a tyto akcii nebyly pasivní. Tímto by vyplácené dividendy byly osvobozeny od 15% srážkové daně.

Na začátku analýzy bylo předurčeno, že společnost XY je nizozemský daňový nerezident, zdaňuje tedy pouze příjmy vzniklé v Nizozemí. U konkrétní společnosti výši těchto příjmů neznám, pro lepší srovnání ale budu brát v úvahu částku příjmů, kterou společnost přiznala v ČR. Výsledek hospodaření před zdaněním vykázaný v české účetní závěrce činí 35 814 tis. Kč, ten zároveň uvažuji jako základ daně. Aby bylo co nejvíce využito možností, které daňová jurisdikce nabízí, bude naše analyzovaná společnost společností financovanou ve skupině Group Interest Tax – výše daně je tedy 5 %. Při zdanění 5% daňovou sazbou, je výše daně 1790,7 tis.Kč.

5.3 Analýza srovnání daňových rájů – Seychely a Nizozemí

Výše rozebírané daňové ráje mají každý svá specifika a každý je vhodný pro jiné společnosti s jiným podnikatelským záměrem pro sledování jiných výhod daňových rájů. Jednu vlastnost mají společnou, jsou to vyhlášené a oblíbené daňové jurisdikce, kam společnosti odchází.

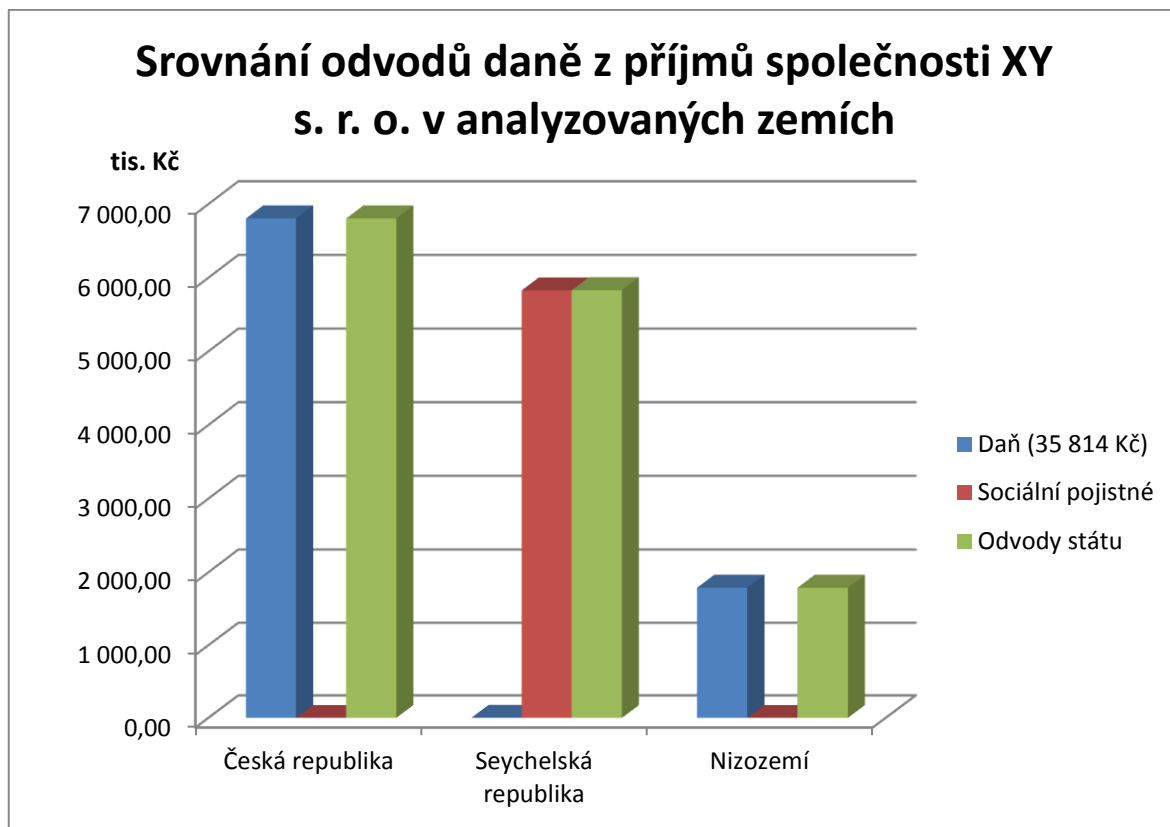
Rozdíl mezi těmito daňovými ráji je hned na počátku, a to v typu zdanění. V Nizozemsku je zdanění progresivní, tzn., že v závislosti na výši příjmů se pohybuje procentuální sazba daně. V Seychelské republice funguje teritoriální zdanění, tedy Seychely daní pouze příjmy vzniklé na území státu, seychelskému zdanění nepodléhají příjmy ze zahraničí.

Korporátní daň se v Nizozemsku pohybuje ve výši 20-25 % zatímco na Seychelách je daň z příjmů právnických osob 0 %. Seychelská daň z příjmů je nahrazena ročním paušálním poplatkem.

V Seychelské republice jsou zakládány společnosti IBC, které nepodléhají zdanění a neplatí ani srážkovou daň z dividend. Tyto společnosti však musí splňovat podmínky, které jsou zmiňovány v analýze daňového ráje Seychely. Stejně tak se i v Nizozemí lze vyhnout srážkové dani v případě, že se jedná o dceřinou společnost a jsou opět splněny podmínky rozebírané v šetření daňového ráje – Nizozemí.

Zatímco na Seychely mizí společnosti především z důvodu zaručení anonymity podnikání, protože v obchodním rejstříku je uváděn pouze název společnosti a typ společnosti a jejich vlastníci jsou téměř nedohledatelní, do Nizozemí odchází společnosti z důvodu dobré vymahatelnosti práva. Dále také z důvodu výhodných podmínek vyplývajících z podepsaných smluv o zamezení dvojího zdanění. Velmi výhodné postavení mají v Nizozemsku holdingové společnosti a především těmi, je tato evropská jurisdikce hojně využívána.

Po aplikaci analýzy zjištění povinného ročního odvodu státu daně z příjmů právnických osob u konkrétní společnosti XY s. r. o. sestavené na základě šetřených vybraných daňových rájů, při uvažovaném výsledku hospodaření před zdaněním 35 814tis. Kč, bylo dosaženo následujících výsledků.

Graf 1 Srovnání odvodů DPŘ společnosti XY s. r. o. v analyzovaných zemích
(vlastní zpracování)

V České republice jsou odvody na dani z příjmů právnických osob nejvyšší, necelých 7 000 tis. Kč. Na Seychelách se daň z příjmů právnických osob neplatí, je zde roční paušální poplatek, který po přepočtu aktuálním kurzem činí k 26.3.2016 cca 2500 Kč.

Na Seychelách platí mimo jiné povinnost odvádět sociální pojistné za zaměstnance, ta platí v České republice i Nizozemí, nicméně v těchto dvou státech se sociální pojistné zahrne do nákladů, které sníží základ daně, to ale neplatí v případě Seychelské republiky. Tam není třeba základ daně počítat, z tohoto důvodu je sociální pojistné zahrnuto do tohoto srovnání, protože je nejvyšší finanční částkou, kterou daná společnost musí vůči státu vynaložit.

Kupodivu nejnižší částka, která se odvede státu, je v Nizozemí. I přestože Nizozemí má sazby daně z příjmů kolem 20-25%, při správné legální daňové optimalizaci a využití možností, které nizozemský daňový systém nabízí, se dá na daňových odvodech ušetřit.

6 ANALÝZA ČESKÉ REPUBLIKY V KONTEXTU DAŇOVÝCH RÁJŮ

6.1 Možné příčiny odchodů českých společností

Aby české společnosti neodcházely do daňových rájů, je třeba se alespoň částečně přiblížit evropským daňovým rájům.

Podnikání v České republice je složitá byrokracie, které se společnosti chtějí vyhnout. Právní ochrana a vymahatelnost práva nejsou v České republice natolik dostačující, aby podmínky společnostem vyhovovaly. Procesy vymáhání práv jsou složité a trvají i několik let. Právní spor společnosti se státem je praktické nemožné vyhrát.

Byrokracie je velmi zdlouhavá, české úřady si většinou na vše ponechávají lhůtu 30 dnů. Oproti jiným státům je doba řešení právních a úředních záležitostí mnohem delší.

Legislativa pracuje se zpožděním, nedokáže reagovat na vzniklou situaci ihned, neumí předpovídat. K těmto důvodům se přidá častá a mnohdy i bezvýznamná změna zákonů, vyhlášek a předpisů, kterým podnikatelé nerozumí a tyto nově vydané zákony často odporují jiným, již vydaným, zákonům.

V příloze P I této práce je zpracován přehled vybraných změn v daňových zákonech za posledních 6 let. Změn nastalo samozřejmě více, než je uváděno, spousta změn se však týkala nepodnikajících fyzických osob, důchodců, nemocenského pojištění atd., které nejsou brány v potaz. Z tohoto důvodu jsou v přehledu uvedeny pouze ty změny, které jsou považovány za podstatné, a které by mohly ovlivnit počet odcházejících českých společností do daňových rájů.

Jak je z přílohy zřejmé, nejvýraznější odchod českých společností do daňových jurisdikcí je pro druhé desetiletí zaznamenán v roce 2012. Důvodem tak vysokého čísla však nemusí být pouze změny v zákonech, ale také finanční krize, která začala již v roce 2008 a s ní související záchranný balíček, který vydávala vláda jako reakci na krizi. Další příčinou také mohlo být chystané zpřísnění v souvislosti s držením anonymních akcií a dění kolem solárních investorů. Také v roce 2013 byl nárůst českých společností v daňových rájích vysoký. I tento trend může být přičítán finanční krizi, jistým omezením při aplikaci výdajových paušálů u daně z příjmů nebo pádu vlády, který nastal na jaře roku 2013. Mírný pokles, který nastal oproti roku 2012, přičítá analytička agentury Čekia Petra Štěpánová (2013) zveřejnění seznamu milionářů s majetkem v daňových rájích. V následujících letech

je zřejmý už vyšší pokles českých podnikatelů v daňových rájích, HDP začíná růst, ekonomické, daňové a podnikatelské prostředí přeje zakládání nových korporací a jejich rozvoji v českém podnikatelském prostředí a v neposlední řadě, jsou opatření pro české společnosti sídlící v daňových rájích přísnější a společnosti jsou pod vyšší mírou regulace a kontroly.

Za zmínku pro rok 2016 stojí např. povinnost podání Kontrolního hlášení pro plátce DPH, která je účinná od začátku letošního roku. Především malí podnikatelé na tuto změnu nebyli připraveni. Dalším velmi diskutovaným tématem je Elektronická evidence tržeb. Ta by měla být spuštěna v listopadu letošního roku. Přesto na ni stát ani společnosti nejsou připraveny. Obě tyto novinky jsou přijaty jako prevence před nelegálním snižováním daňového základu a odklánění finančních prostředků společností. Ministr financí novelou sleduje zamezení krácení daně a šedé ekonomiky a podporu poctivých podnikatelů. (elektronicka-evidencetrzeb.cz, 2016) Je však podstatné zvážit možnost, že i díky elektronické evidenci tržeb budou společnosti odcházet do daňových rájů.

Časté změny vlády a ministrů během jednoho funkčního období způsobují v exekutivě a legislativě chaos. Každá nová vláda a každý nový ministr má svou vizi, co v daném odvětví změnit, spousta záležitostí a změn zůstává v pozadí nedořešená a zametena pod stůl. (Solařová, SVOČ 2015)

6.2 Obrana před daňovými ráji

Česká republika se před únikem společností do daňových rájů, tedy spíše před minimalizací daňového základu a daně, která by za jiných okolností měla být placena v České republice, brání podpisy smluv o mezinárodním dvojím zdanění. Těchto smluv je na webových stránkách Ministerstva financí ČR k datu 5.2.2016 uvedeno 85. Počet zahrnuje i smlouvy se státy považované za daňové ráje, např. Kypr, Nizozemí, USA.

Dalším krokem je podepsání TIEA – dohody o výměně mezinárodních informací, podpis FATCA, GATCA a Úmluvy o mezinárodní spolupráci v daňových záležitostech. Všechny tyto dohody jsou podrobně vysvětleny a rozebrány v první části práce.

Žádná z těchto dohod však nedosahuje takového úspěchu, aby odchodům zamezila nebo alespoň pomohla zjistit české společnosti, které jsou v daňových rájích registrovány, a jaké mají příjmy.

Snadnější řešení, jak zamezit odchodům do daňových rájů a tím pádem krácení daní zde v České republice, by byla restrukturalizace právního prostředí. Ne všechny společnosti odchází z důvodu snížení daňových povinností. A změnou právního prostředí by Česká republika jako taková mohla omezit odchody do daňových jurisdikcí alespoň u té části společností, které hledají stabilitu v zákonech a právu.

Nemusí se hned měnit daňový systém, sazby daní, podmínky zdaňování ani daňová osvobození. Do jisté míry by stačilo zajistit právní stabilitu prostředí. Zamezit velmi častým změnám zákonům, tvořit zákony tak, aby byly použitelné v horizontu let, aby pamatovaly na všechny a na vše. Výrazně zkrátit dobu pro vyřizování úředních a právních záležitostí.

Postavit a uplatňovat práva a povinnosti tak, aby platila rovnost před zákonem. ČR by měla zabránit šíření, že ve sporu se státem má každá společnost spor předem prohraný. Zkorumpanost státních úředníků, poslanců, členů Vlády, soudců je do očí bijící.

Elektronická evidence tržeb a Kontrolní hlášení plátců DPH, které na první pohled s daňovými ráji nijak nesouvisí, budou souviset s daňovými jurisdikcemi hodně. Jsou to nástroje pro zamezení nelegálního krácení daně a daňových úniků. Tváří se jako něco, co České republice vydělá více peněz na daních, protože díky těmto zákonům již nebude prostor k nelegalitě, k nepřiznání příjmů a krácení daně. Opravdu to tak ale bude? Nestane se, že pokud podnikatelé nebudou moci krátit si daně přímo v České republice, přesídlí do daňových rájů? A tudíž Česká republika příjmy na daních zase nezvýší, naopak ještě o další příjmy přijde. Elektronická evidence tržeb i Kontrolní hlášení jsou dobré myšlenky, ale měly by být brány v úvahu nejen v souvislosti s daňovými úniky, ale i s odchody do daňových rájů.

ZÁVĚR

Z šetření je zřetelné, že i přes veškeré snahy českých zákonodárců, počet společností s českým vlastníkem v daňových rájích stále stoupá. S tímto počtem se zvyšuje i suma finančních prostředků, o které Česká republika ročně na daních přijde.

Daňové ráje nabízí, i přes mnoho omezení vyplývajících ze smluv, dohod a úmluv, natolik lákavé daňové podmínky, že český podnikatel se v rámci snahy o co nejvyšší daňovou optimalizaci snadno nechá zlákat vidinou minimálního zdanění.

Tento stav zůstane prakticky neměnný do doby, než si Česká republika uvědomí, nejen to, o jak velké finanční částky přichází, ale jaké jsou důvody. Dohody, veškeré smlouvy a úmluvy, které jsou uzavírány se státy považovanými za daňové jurisdikce, nikdy nedocílí k tomu, že čeští podnikatelé budou využívat jeden jediný způsob daňové optimalizace a to v rámci daňových úlev a odpočtů, které umožňuje zákon o daních z příjmů. I kdyby byly snahy o zamezení odchodů do daňových rájů sebevětší, vždy se dá najít mezera v zákoně, kterou následně začnou všichni tito zmiňovaní využívat. Čeští zákonodárci by měli zvolit jiný postup, než jen omezování svobody pohybu, podnikání, snižování anonymity. Vždy nejde jen o daňovou optimalizaci. Daňové sazby nejsou v České republice nijak extrémně vysoké a daňové podmínky nepatří mezi nejpřísnější, přesto společnosti odchází a tyto odchody se svádí na minimalizaci daňových povinností.

V případě, kdy by Česká republika změnila přístup k podnikatelům, úniky do daňových rájů by nebyly počítány v tak vysokých číslech.

Doporučením pro Českou republiku je zlepšit podnikatelské prostředí. Nabízet více možností začínajícím malým podnikatelům. Zvýhodnit společnosti, které jsou spolehlivými plátcí, splňují veškeré normy, předpisy, jsou ziskové, státu ročně odvádí určenou částku finančních prostředků na daních (nejen na dani z příjmů) a na trhu se pohybují po určenou dobu. Např.: společnost, která funguje v České republice již 15 let, spolehlivý plátc, produkuje zisk, ročně odvede na daních v průměru 75mil.Kč, nemusí mít sazbu daně z příjmů 19 %, ale třeba jen 15 %. Případně jiné zvýhodnění, jako možnost zvýšení slevy na dani za zaměstnávání invalidních pracovníků, upravená výše odpočtu na výzkum atd.

Dále by Česká republika měla usilovat o zjednodušení daňového systému, např. zákon o DPH je velmi složitý a stát se plátcem DPH je pro spoustu podnikatelů s malými společnostmi noční můrou. Účinkem by se jistě ani neminula snaha o pokračování rozvoje vzá-

jemné komunikace mezi úřady. Neboť v České republice stále na plných 100 % neplatí, že si úřady předávají informace mezi sebou. Ve spoustě případů je nutné v záležitosti jedné věci obejít několik institucí.

Jako dalším problémem a možným podnětem ke změně je nesoulad českého účetnictví s mezinárodním účetnictvím. Z daňového hlediska je nemožné, aby se výsledek hospodaření a následně základ daně v mezinárodním účetnictví rovnal výsledku hospodaření a základu daně v českém účetnictvím. Mohl by být vytvořen všeobecně aplikovatelný převodový můstek mezi mezinárodním a českým účetnictvím.

Česká republika by se měla snažit přiblížit daňovým rájům, nejen se snažit udržet společnosti ve státě vzniku, ale případně přilákat společnosti z jiných zemí. Nabídnout něco, co jinde není možné využít. Náš stát se tímto připravuje o velké množství financí, které mohly být investovány zase zpětně do rozvoje země. Smutným závěrem z tohoto však je, že velké množství společností v daňových jurisdikcích patří bohatým podnikatelům a politikům, ti vyhrávají státní zakázky za nemalé peníze, z kterých ale v České republice není odvedena ani daň z příjmů.

Z toho plyne jedno jediné, čeští občané nemohou po zákonodárcích chtít, aby byla zavedena taková opatření, kdy společnosti do daňových rájů nebudou odcházet ve vysoké míře, neboť množství těch, kteří se podílí na řízení našeho státu, jsou v odchodech společností do daňových jurisdikcí a odlivu financí tam přímo zainteresováni.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Daňové ráje a které země umožňují finanční tajemství nejvíce? *Hospodářské noviny*. 2013.
- ERBSOVÁ, MGR., Hana. *Automatická výměna informací o finančních účtech s USA a nová opatření Evropské unie v boji proti daňovým únikům. Daně a právo v praxi*. 2015, 43-45.
- European tax handbook*. Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 1990-. ISSN 0925-9759.
- FICBAUER, Jiří a David FICBAUER. *Mezinárodní účetní standardy a daňové systémy*. 5., aktualiz. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2012. ISBN 978-80-7418-143-6.
- HORBULÁK, Zsolt. *Finančné dejiny Európy: história peňažníctva, bankovníctva a zdanenia*. Prvé vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80--8168-191-2.
- JANSKÝ, Petr. Míra finančního tajemství zůstává stále vysoká. Stop daňovým únikům. Praha: Glopolis, 2013, 1-5.
- JURČÍK, Radek. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Vydání: první. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 2015. ISBN 978-80-7418-176-4.
- KLEIN, Štěpán a Karel ŽÍDEK. *Mezinárodní daňové plánování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. ISBN 802470563X.
- KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. ISBN 978-80-87974-06-3.
- MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2016: Úplná znění platná k 1. 1.* 25. vyd. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80271-0022-4.
- SOLAŘOVÁ, Veronika. *Legální daňové úniky v mezích zákona formou minimalizace daňové povinnosti*. Zlín, 2015. SVOČ. UTB Zlín, FaME. Vedoucí práce Mgr. Eva Kolářová, PhD.
- ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 28 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD, odraz ekonomické krize v daňové politice EU, zdanění finančního sektoru*. 6. aktualiz. a přeprac. vyd. včetně CD. Praha: Linde Praha, 2013. ISBN 978-80-7201-925-0.

ZAJÍČKOVÁ, Miroslava, Radim BOHÁČ a Igor VEČEŘ. *Základ daně z příjmů a DPH ve vybraných státech EU z pohledu daňové harmonizace*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-21-2.

Právní předpisy:

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Internetové zdroje:

Akontrust [online]. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.akont.cz>

Daně a účetnictví. *Businessinfo* [online]. 2015 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dane.html>

Daňové ráje [online]. 2014 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.danoveraje.eu>

Elektronická evidence tržeb [online]. 2015 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://elektronickaevidencetrzeb.cz/>

Financial Secrecy Index - 2015 Results. In: *Financial Secrecy Index* [online]. 2015 [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://www.financialsecrecyindex.com/introduction/fsi-2015-results>

Ministerstvo financí České republiky [online]. Praha, ©2005-2013 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/>

Mladypodnikatel.cz [online]. © 2014 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://mladypodnikatel.cz/jak-funguji-danove-raje-offshore-podnikani-t3145>

NERUDOVÁ, ING., Danuše. Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění. *Daně a právo v praxi* [online]. 2007, 2007/6, 1 [cit. 2016-02-25]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d2278v3021-mezinarodni-smlouvy-o-zamezeni-dvojho-zdaneni/>

Novinky, publikace. *Kocián, Šolc, Balaščík* [online]. 2014 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.ksb.cz/cs/novinky-publikace>

Publikace: Zahraniční daňové ráje. *Fučík&Partneři* [online]. 2011 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/dane/zahranicni-danove-raje/>

Seychely již nepředstavují pro firmy daňový ráj. *IDnes.cz* [online]. Seychely, 2014, 1 [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: http://sdeleni.idnes.cz/seychely-jiz-nepredstavuji-pro-firmy-danovy-raj-f6p-/eko-sdeleni.aspx?c=A140710_165014_eko-sdeleni_ahr

Tiskové zprávy: Boji proti daňovým rájům se nedaří. *Bisnode* [online]. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/boji-proti-danovym-rajum-se-nedari/>
Zenron [online]. [cit. 2016-02-23]. Dostupné z: <http://www.zenron.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

DPŘ	Daň z příjmů
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
GATCA	Globální automatická výměna informací o finančních účtech
HDP	Hrubý domácí produkt
IBC	International Business Company.
IFS	Financial Secrecy Index, Index finančního tajemství
OECD	Organizace pro hospodářskou a ekonomickou situaci
SZDZ	Smlouvy o zamezení dvojího zdanění
TIEA	Tax Information Exchange Agreement, Dohoda o výměně informací.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Graf 1 Srovnání odvodů daně z příjmů společnosti XY s. r. o. v analyzovaných zemích (vlastní zpracování)	50
--	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Index finančního tajemství (Financial Secrecy Index, 2015)	28
Tabulka 2 Srovnání ČR a daňových rájů z hlediska daně z příjmů (vlastní zpracování).....	35
Tabulka 3 Srovnání ČR a daňových rájů z hlediska SP a vedení účetnictví (vlastní zpracování).....	37
Tabulka 4 Srovnání ČR a daňových rájů z hlediska výhod (vlastní zpracování)	38
Tabulka 5 Vývoj počtu českých společností v daňových rájích (Bisnode, 2016)	39

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Počet odcházejících společností do daňových rájů v závislosti na změnách daňových zákonů v průběhu let

Příloha P II: Srovnání daňových systémů z hlediska ostatních daní

**PŘÍLOHA P I: POČET ODCHÁZEJÍCÍCH SPOLEČNOSTÍ DO
DAŇOVÝCH RÁJŮ V ZÁVISLOSTI NA ZMĚNÁCH DAŇOVÝCH
ZÁKONŮ V PRŮBĚHU LET (vlastní zpracování)**

Rok	Daň z příjmů	Daňový řád	DPH	Další změny	Počet odchodících společností v daném roce
2015	max. limit paušálních výdajů 2mil Kč	rozšíření povinnosti elektronických podání	druhá snížená sazba 10%		172
	výplata složek vl.kapitálu netvořených ze zisku podléhá srážkové dani (emisní ážio...)	za PO může jednat pouze jedna fyz.osoba			
2014	solidární zvýšení daně			nový Občanský zákoník, Zákoník práce, Zákon o obchodních korporacích	138
	změna časového testu pro osvobození od daně z příjmů z držení akcií z 6 měsíců na 3 roky		pouze elektronická podání příznání k DPH		
	součástí daně je daň dědická a darovací				
2013	omezení výdajových paušálů z příjmů znalců, tlumočnicků, autor- ských honorářů atd.		zvýšení sazeb na 21% a 15%		433
	při využití výdajového paušálu, nemožnost aplikace slev na manželku, dítě		institut nespolehlivý plátce		
	zvýšení srážkové daně z 15% na 35% z dividend, úroků a licenčních poplatků vyplácených subjektům do daňových rájů		povinnost sledování bankovních účtů obchodních partnerů		
2012	zvýšení slevy na poplatníka na 24 840 Kč	tuzemský reverse charge		novela Daňového řádu	480
	zrušení možnosti odpisu promlčených pohledávek	zvýšení základní sazby daně z 10% na 14%			

Rok	Daň z příjmů	Daňový řád	DPH	Další změny	Počet odchozích společností v daném roce
2015	max. limit paušálních výdajů 2mil Kč	rozšíření povinnosti elektronických podání	druhá snížená sazba 10%		172
	výplata složek vl.kapitálu netvořených ze zisku podléhá srážkové dani (emisní ážio...)	za PO může jednat pouze jedna fyz.osoba			
2014	solidární zvýšení daně			nový Občanský zákoník, Zákoník práce, Zákon o obchodních korporacích	138
	změna časového testu pro osvobození od daně z příjmů z držení akcií z 6 měsíců na 3 roky		pouze elektronická podání přiznání k DPH		
	součástí daně je daň dědická a darovací				
2013	omezení výdajových paušálů z příjmů znalců, tlumočnicků, autor- ských honorářů atd.		zvýšení sazeb na 21% a 15%		433
	při využití výdajového paušálu, nemožnost aplikace slev na manželku, dítě		institut nespolehlivý plátce		
	zvýšení srážkové daně z 15% na 35% z dividend, úroků a licenčních poplatků vyplácených subjektům do daňových rájů		povinnost sledování bankovních účtů obchodních partnerů		
2012	zvýšení slevy na poplatníka na 24 840 Kč	tuzemský reverse charge		novela Daňového řádu	480
	zrušení možnosti odpisu promlčených pohledávek	zvýšení základní sazby daně z 10% na 14%			
2011	zrušení osvobození příjmů z provozu ekologických zařízení			nový Daňový řád	378
	snížení slevy na poplatníka z 24 480 Kč na 23 640 Kč				
2010	snížení sazby daně PO z 20% na 19%				329

Rok	Daň z příjmů	Daňový řád	DPH	Další změny	Počet odchozích společností v daném roce
2015	max. limit paušálních výdajů 2mil Kč	rozšíření povinnosti elektronických podání	druhá snížená sazba 10%		172
	výplata složek vl.kapitálu netvořených ze zisku podléhá srážkové dani (emisní ážio...)	za PO může jednat pouze jedna fyz.osoba			
2014	solidární zvýšení daně			nový Občanský zákoník, Zákoník práce, Zákon o obchodních korporacích	138
	změna časového testu pro osvobození od daně z příjmů z držení akcií z 6 měsíců na 3 roky		pouze elektronická podání příznání k DPH		
	součástí daně je daň dědická a darovací				
2013	omezení výdajových paušálů z příjmů znalců, tlumočnicků, autor- ských honorářů atd.		zvýšení sazeb na 21% a 15%		433
	při využití výdajového paušálu, nemožnost aplikace slev na manželku, dítě		institut nespolehlivý plátce		
	zvýšení srážkové daně z 15% na 35% z dividend, úroků a licenčních poplatků vyplácených subjektům do daňových rájů		povinnost sledování bankovních účtů obchodních partnerů		
2012	zvýšení slevy na poplatníka na 24 840 Kč	tuzemský reverse charge		novela Daňového řádu	480
	zrušení možnosti odpisu promlčených pohledávek	zvýšení základní sazby daně z 10% na 14%			
	snížení výdajů uplatňovaných procentem z příjmů				
	zavedení paušálních výdajů na dopravu				

**PŘÍLOHA P2: SROVNÁNÍ DAŇOVÝCH SYSTÉMŮ Z HLEDISKA
OSTATNÍCH DANÍ (vlastní zpracování)**

Stát	DPH		Povinná registrace k DPH	Silniční daň	Spotřební daně				Ostatní majetkové daně	
	základní	snížená			pivo	víno	cigarety	líh		minerální oleje(benzin)
Česká republika	21%	15%, 10%	obrat 1 000 000 Kč	dle cm ³ náprav, t	1,92Kč/0,5l	23,40 Kč/1l	60% z prodejní ceny	57 Kč/(0,5l/40%)	12 800 Kč/1000 l 516 €	daň z nem., z převodu nem.
Kypr	17%	8%, 5%	obrat 15 600 €		2,85Kč/0,5l	nezdaněno	64,46% z prodejní ceny		359 €	
Nizozemsko	21%	6%	není stanoven		4,06 Kč/0,5l	17,70 Kč/1l	65,90% z prodejní ceny	75 Kč/(0,5l/40%)	374 €	daň z nem., z převodu nem.
Seychely										
Panama										
Belize										
Lucembursko Britské Panenské Ostrovky	15%	12%, 9%, 3%			1,18 Kč/0,5l	nezdaněno	57,22% z prodejní ceny	52 Kč (0,5l/40%)	462 €	
Lichtenštejnsko	7,60%	3,6%, 2,4%								0,06-0,89 %
Monako										
USA									20 % z ceny	